12 OLDAL * ARA 1½ DINAR

Poštarina plaćena u gotovom

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam. Szubotica, 1928. SZOMBAT, augusztus 11. 215. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin tr (Minerva palota)

Százezer horvát paraszt vonult el Radics István ravatala előtt

Parasztok és szokolisták őrzik kivont karddal a koporsót — A parasztdemokrata koalició szombaton nyilvános gyászülést tart Beograd várakozó állásponton — Tovább dolgozik a parlament

Őfelségét Mátics hadtestparancsnok fogja képviselni a temetésen

Mi lesz most? — a mély megdöbbentség gyászos hangulatában ez a halkan előforduló kérdés von barázdát a homlokokra. Szerte az országban a békeféltő aggódás és a józan életakarat győzelmébe vetett bizakodás érzései váltakoznak a polgárok szivében. A zagrebi parasztotthon katafalkjának komor árnyékában a horvát nép ma az uj vezérek felé szegzi kérdő tekintetét: mi legyen most? Válaszát kiáltványban és a nép közé küldött bizalmiférfiak utján közli a parasztdemokrata koalició vezérkara: *rend, nyugalom.*

Maga Pribicsevics Szvetozár, a halálhir vételének első pillanatában, árvasága kétségbeesésében igy jajdult fel:

— *Istenem, mi lesz most?*

Felocsudva az első tanácstalanságból, azok a testületek, amelyek az elmult hetekben kezükbe vették a horvát politika vezetését és határozataikban az akció módozatairól Radics István felgyógyulása és közreműködése reményével halasztották el a végleges döntést, most a sorsdöntő pillanatokban okos határozottsággal követik a rend, törvényesség és nyugalom irányt ujét. S mindazokkal a jóslatokkal szemben, amelyeket külföldi lapok mondanak az ország sorsáról, sőt egy angol ujság ezzel kapcsolatban egész Európa jövőjéről, megnyugtatásul állhat az a bizonyára nem kegyeletsértő, hanem a nagy politikus emlékéhez méltó feltevés, hogy a parasztdemokrata koalició példás taktikáját, amely remélhetőleg nem csak a gyászhetek idejére szoritkozik, maga a nagy halott végső akarata szabta meg.

Ugyanigy esik latba az a mérsékletesség és tapintat, amelyet az egyre ujból felbukkanó rémhirek ellenére Beograd tanusit. Az erély politikájának gyakorlása elmaradt és vasszigoru törvények alkalmazása helyett, aminek lehetőségét sokszor provokálóan festették a falra, Beograd várakozó állásponton van és őszintén osztozva Zagreb gyászában, a beogradi vezető sajtó nem szünik meg hangoztatni a szerb és horvát testvérnemzet sorsközösségét, most inkább, mint bármikor.

Őfelsége, a király Zagrebba utazásának és a temetésen való részvételének eshetőségéről szóló hirek fokozzák a remény és bizodalom hangulatát, amelyben az egész ország lakossága, nemzetiségi különbség nélkül egy: hogy a mély megrázkódtatások után tisztulás és megbékélés következik, olyan béke, amelyben szabad nemzethez méltóan folytatódik a tragédiásmultu szerb, szlovén és horvát nép történelme.

A beográdi sajtó magasztalja Radicsot

Beogradból jelentik: Beogradban az általános politikai helyzetet még mindig *Radics* István halála szempontjából fogják fel, de még nem alakult ki határozott vélemény arról, hogy mikép fog a politikai helyzet tovább fejlődni. Egyelőre a kormány és a kormánytöbbség még semmi jelét sem adta annak, hogy bármiféle konzekvenciát akarna levonni abból a tényből, hogy Radics István belehalt a junius 20-ikán szenvedett sebesülésébe.

A parlament tovább dolgozik és a kormány le akarja tárgyaltatni azt az egész programmot, amelyet a nyári ülésszakra maga elé tüzött.

Ez a program magában foglalja a nettunói konvenciók ratifikálását, az agrártörvényt, a dobrovoljáctörvényt és az ügyvédi törvényt. Az eredeti számitások szerint a parlament ezt a programot e hét végéig elvégezhette volna, de a földmivespárt fokozottabb tevékenysége folytán a programba vett törvények letárgyalása a jövő hét végéig fog eltartani.

A politikai érdeklődés egyébként Zagreb felé irányul és

várják, hogyan fog Zagreb reagálni Radics István halálára, miután attól is függ, hogy Beograd milyen álláspontot foglal el a helyzet fejlődése folyamán.

A parasztdemokrata koaliciónak az az elhatározása, hogy a jelenlegi parlamenti pártok képviselőinek megjelenését nem látja szivesen a temetésen és nem garantálja épségüket, megütközést keltett Beogradban. Hogy a kormány által felajánlott temetési költségeket visszautasitották, azt természetesnek találják, minthogy Radics Pavle temetése alkalmával is igy cselekedett a parasztdemokrata koalició.

Beogradban igyekeznek csillapitóan hatni a kedélyekre és etekintetben jellemző a beogradi sajtó magatartása,

amely pedig nagyrészt követni szokta a kormány intencióit. Ezekben a lapokban

Radicsról igen meleghangu cikkek jelennek meg és Radicsot legszebb oldaláról mutatják be

és elismerik, hogy Radics őszinte harcosa volt a jugoszláv eszmének.

A parlament ülése

A parlament pénteki ülését délelőtt tiz óra után nyitotta meg *Kujundzsics* Mihajló alelnök. *Kokanovics* Cseda földmivespárti a házszabályokhoz kért szót és megállapitotta, hogy az elnök a tegnapi ülést berekesztette és ma uj ülés van, minthogy pedig most nincs interpellációs nap, a napirendre tüzött interpellációt nem lehet tárgyalni.

Kujundzsics elnök szerint a csütörtöki ülést csak félbeszakitották a Radics halála miatti gyász miatt és a gyorsirói jegyzetekben tévesen van megjelölve, hogy az ülést berekesztették. A többség a választ elfogadta.

Ezután Kokanovics megállapitotta, hogy az elnök ujból megsértette a házszabályokat és tiltakozott az ellen is, hogy az elnök csütörtökön berekesztette az ülést és igy az ellenzék nem olvashatta fel deklarációját Radics István halála alkalmából. Felolvasta a deklarációt, amelyet már a lapok ismertettek.

Ezután Kokanovics a határozatképesség megállapitását kérte és megállapitották, hogy 146 képviselő van jelen.

Lázics Voja felszólalása után áttértek *Wilder* Vetyeszláv és társai interpellációjának tárgyalására. Wilder a repülőgépbeszerzésekről intézett interpellációt a hadügyminiszterhez.

A hadügyminiszter a repülők teljesitményéről

Hadzsics Szteván tábornok, hadügyminiszter hosszu beszédben válaszolt az interpellációra és megállapitotta, hogy a repülőgépbeszerzéseknél semmiféle szabálytalanság nem történt. Nem igaz az interpellálónak az az állitása, hogy a megvett gépeket három bizottság visszautasitotta. A vételt csak egy bizottság vizsgálta felül és azt jóvá is hagyta. Nem igaz, hogy a vásárolt 25 motor használt volt, hanem azok mind ujak voltak. Sondermajer volt repülőszázados nem a hadügyminisztérium, hanem magántársaság költségén repült Indiába. A haláleseteket illetőleg Wilder állitásai tulzottak.

A hadügyminiszter több mint két óra hosszat tartó beszédét a képviselők lelkesen megéljenezték.

Ezután Kokanovics szólalt fel és kijelentette, hogy házszabálysértés volt az, hogy egyáltalán tárgyalták az interpellációt. Hadzsics tábornok azt válaszolta, hogy maga kérte az interpelláció tárgyalását.

Tupanjanin földmivespárti szintén a beszerzésekről beszélt és kifogásolta, hogy a motorokat nem szakemberek, hanem katonatisztek veszik át. Javasolta, hogy a parlament azzal térjen a napirendre az interpelláció felett, hogy felhivják a hadügyminisztert, hogy forditson nagyobb gondot a beszerzésekre. Dimitrijevics radikális inditványára a parlament egyszerüen napirendre tért az interpelláció felett.

Az ülést ezután berekesztették és folytatását délután hat órára tüzték ki.

A délutáni ülés

A parlament délutáni ülését négy órakor nyitotta meg *Kujundzsics* Mihajló alelnök és rátértek a napirend második pontjának, a kormánydeklarációnak a tárgyalására. Elsőnek dr. *Stefcsics* Dusán demokrata beszélt, majd dr. *Csubrilovics* földmivespárti szólalt fel.

Uj elnököt választott a pénzügyi bizottság

A pénzügyi bizottság péntek délelőtt ülést tartott. A napirend első pontja a bizottság elnökének megválasztása volt, mert az eddigi elnök *Szubotics* Nikola pénzügyminiszter lett. *Ribár* Iván azt javasolta a demokraták és a muzulmánok nevében, hogy az elnöki tisztet ne töltsék be, mert a bizottságot október 20-án amugyis egészen ujra választják.

A radikálisok és klerikálisok ellenezték a javaslatot és a bizottság meg is választotta elnöknek *Mihajlovics* Ilija radikális képviselőt.

Mihajlovics elfoglalta az elnöki széket, megköszönte a bizalmat, majd rátértek a napirendre: a fenntartással jóváhagyott kiadások ügyére. A legfelsőbb állami számvevőszék ugyanis csak a költségvetésben szereplő kiadásokat hagyja jóvá, mig a többit a parlamentnek kell utólag jóváhagynia.

Setyerov Szlávkó élesen tiltakozott ezek ellen a kiadások ellen, mert a miniszereknek alkalmuk van póthiteleket kérni és csak azért választják ezt az utat, mert egyszerübb a pénzügyi bizottság utólagos jóváhagyását megkapni.

Mihajlovics Ilija válaszolt Setyerovnak és kijelentette, hogy meg fogja hivni a bizottság ülésére a pénzügyminisztert és a többi miniszereket, hogy beszámoljanak a kiadásokról.

Az elnök ezután az ülést bezárta és a legközelebbi ülést szombatra tüzte ki, ami miatt Setyerov tiltakozott, mert az idő nem elég anhoz, hogy a kiadásokat áttanulmányozzák és az elnök igy a miniszterelnöknek akar szolgálatot tenni.

Radics emlékezete a törvényhozó bizottságban

A törvényhozó bizottság péntek délutáni ülésén folytatta az ügyvédi törvény hátralékos szakaszainak tárgyalását. Az ülés elején *Hohnjec* alelnök megemlékezett *Radics* István haláláról és meleg szavakban méltatta az elhunyt pártvezér érdemeit. Rámutatott arra, hogy Radics egyike volt az ország legképzettebb és legszélesebb látókörü politikusainak.

— Most — mondotta többek között — mint a törvényhozó bizottság agilis tagjára emlékszünk vissza Radicsra. Egyi-

ke volt a bizottság legszorgalmasabb tagjainak, aki rendesen elsőnek jelent meg az üléseken és utolsónak távozott el azokról.

— Átérezzük a horvát nép nagy gyászát, amely gyásza a szerbeknek és a szlovénoknak is. Kivánjunk áldást az elhunyt nagy ember emlékének: *Szlava mu!*

A képviselők mély csendben, állva hallgatták végig az emlékbeszédet.

A bizottság ezután gyors egymásutánban vita nélkül fogadta el a még le nem tárgyalt szakaszokat.

Lázics Voja földmivespárti uj szakasz beiktatását javasolta, amely szerint az ügyvédek müködésük helyén nem vállalhatnak sem nemzetgyülési, sem tartományi képviselőséget. *Vujicsics* Milorád igazságügyminiszter az inditványt visszautasitotta, mert az ellenkezik az alkotmány idevonatkozó intézkedéseivel.

A bizottság ezután a rezervált törvényjavaslatokat vette tárgyalás alá. Az ügyvédjelöltek gyakorlatáról szóló szakaszt azzal a módositással fogadták el, hogy az uj törvény rendelkezései nem vonatkoznak azokra az ügyvédjelöltekre, akik gyakorlatuk folytatására 1927 augusztus 1. előtt szereztek engedélyt.

Nagyobb vita fejlődött ki a zugirászat elleni törvényszakasz tárgyalásánál. A szakaszt végül is uj szövegezésben fogadták el, amely szerint mindazokat, akik a törvényben előirt képzettség nélkül iparszerüleg foglalkoznak feleknek a biróságok és telekkönyvi hatóságok előtti képviseletével 1500 dinárig terjedhető pénzbirsággal és két hónapig terjedő elzárással büntetik.

A középiskolákról szóló törvényjavaslat

Grol Milán közoktatásügyi miniszter a minisztertanácstól felhatalmazást kapott, hogy az elemi oktatásról és a középiskolákról szóló törvényjavaslatokat, melyeket a minisztertanács már elfogadott, terjessze a parlament elé. A közoktatásügyi miniszter a javaslatokat előzetes szentesités végett benyujtotta Őfelsége a királynak, aki megadta a felhatalmazást és igy a javaslatok rövidesen a parlament elé kerülnek.

Éjjel-nappal látogatják a halottasházat

Zagrebből jelentik: A gyász külső képe a pénteki napon annyiban változott, hogy az üzleteket már kinyitották, de most is az egész városon dominál a fekete szin. Az üzletek kirakatait pompás gyászdekorációkkal látták el, amelyek közepén mindenütt Radics képe, vagy mellszobra foglal helyet. Az összes középületeken, a katonai laktanyákon is gyászlobogó leng, az uccai lámpákat gyászlepel burkolja. A külföldi konzulátusok is fekete zászlót tüztek ki.

Az Akadémia-téri parasztotthon most az események központja. Idetódulnak seregestől az elhunyt vezér ravatalához a hivek. Az épület egész homlokzatát fekete drapériák boritják, az oszlopos bejárat felett gyászlobogó és fekete fátyollal bevont horvát nemzeti zászló leng. A lépcsőházat és a kupolacsarnok bejáratát sulyos gyászdekoráció lepi el, a ravatal a kupolacsarnokban van. Ez az első emeleten levő helyiség, ahol a horvát parasztpárt szokta plenáris üléseit tartani és itt mondotta el Radics sokszor hiressé vált beszédeit. A másfélméter magas ravatal a terem közepén áll, rajta a nyitott koporsó lejtősen elhelyezve, ugyhogy a belépők rögtön a halott Radics arcát pillantják meg. A menyezetről nagy kristálylámpa függ feketével bevonva. Kétoldalt égő gyertyacsoportok sorakoznak, pálmák és délszaki növényzet közt. A ravatalon van már a parasztdemokrata koalició koszoruja, a melyen három szalag van, szerb, horvát és szlovén nemzeti szinekben. A három szalagon végig vonul ez a felirás: *Feledhetetlen elnökünknek, a nemzet nagyjának, a parasztdemokrata koalició képviselő klubja.* Mellette a horvát parasztpárt külön koszoruja, szalagján ezzel a felirással: *A halhatatlan tanitónak, vezérnek, elnökünknek, a horvát parasztpárt képviselőklubja.* Két oldalt a ravatal mellett hat-hat sesztinai parasztlegény festői nemzeti viseletben, hat-hat szokolista kivont karddal és hat-hat egyetemi hallgató, régies diákegyenruhában, szintén kivont karddal, őrködik.

A szomszédos szalonban, amely már *Prpics* Milán nagyiparos lakásához tartozik, a Radics-család tagjai fogadják a részvétnyilvánitásokat és az asztalon elhelyezett nagy könyvbe is sokan irtak be részvétnyilatkozatot. Csütörtökről péntekre virradó éjjel csupán a családtagok tartózkodtak a ravatal körül. Eredetileg az volt a terv, hogy a kupolacsarnokot pénteken reggel hat órakor nyitják meg a látogatók számára, azonban a hajnali vonatokkal már olyan sok vidéki paraszt érkezett, hogy hajnali négy órakor meg kellett nyitni a csarnokot. Egész napon át óráról-órára ontották a vonatok azokat, akik Zagrebba jöttek, hogy elvonuljanak Radics ravatala előtt.

Este hét órakor a parasztotthon előtt mintegy félkilométer hosszuságu sorban kigyózik még a várakozó tömeg. A látogatók kettős sorokban vonulnak el a ravatal előtt és az épület külső kijáratán távoznak. Hozzávetőleges számitás szerint a pénteki napon az esti órákig körülbelül százezer ember vonult el a koporsó előtt. A legkülönbözőbb társadalmi osztályok tagjai, nyugalmazott bání tanácsosok, öreg táblabirák, egyszerü munkások, parasztok, asszonyok és gyerekek együtt tisztelegnek el a halott előtt, a legnagyobb csendben, itt-ott elfojtott zokogással. Minthogy este még mindig óriási számban tódulnak az emberek a parasztotthonhoz, ezért az eredeti tervtől eltérően az egész éjszaka folyamán fognak bebocsátani a ravatalhoz gyászolókat és ez vasárnap reggel hat óráig megszakitás nélkül igy fog tartani.

Előkészületek a temetésre

A parasztotthon udvari részében folynak az előkészületek a temetésre. A parasztotthon udvarában nagy sürgés-forgás van. Ide érkeznek az összes táviratok a család és a koalició részére, a koszoruk. Eddig többszáz koszoru és sokezer távirat érkezett az ország minden részéből és a külföldről.

A temetési szertartás előkészitését külön bizottság intézi, amelynek tagjai Predavec József alelnök, Herceg Rudolf ujságiró és dr. Resch Rudolf, a horvát szokolszövetség elnöke.

A parasztdemokrata koalició ügyvezető választmánya pénteken délelőtt tiz órakor a szábor épületében ülést tartott dr. *Macsek* Vlatko elnöklete alatt. Az ülésen kizárólag a temetési szertartás előkészületeivel foglalkoztak. Elhatározták, hogy a boszniai, hercegovinai, szlavóniai, dalmáciai és horvátországi résztvevők részére különvonatokat fognak rendelni és a vezetőség többszázezer ember résztvételére számit. A temetési menetben a parasztság lesz a domináló elem, mig a polgárság sorfalat fog állni az utszéleken.

Az ülésen elhatározták, hogy a koporsót kilenc órakor leviszik a parasztotthonból az otthon előtti térre és ott fog történni a beszentelés. A beszentelés után a parasztotthon balkonjáról tartják meg a gyászbeszédeket. Az első szónok a horvát parasztklub szónoka, Predavec lesz. Utána a parasztdemokrata koalició másik két pártja nevében *Pribicsevics* Szvetozár és dr. *Trumbics* Ante fognak beszélni. Ezután következnek a külföldről érkezett testületek képviselői, Zagreb város, a ludbergi járás képviselői, ahol Radics Istvánt 1907-ben először választották meg képviselőnek, azután Sziszak képviselője, Dalmácia nevében Matijevics Sztipán képviselő, Bosznia nevében Cselán Ivó, Szlovénia nevében Borics Antun. A Vajdaság nevében Vukovics József Gjidó szuboticai ujságiró fog elbucsuzni az ország nagy halottjától. Ezután Szlovénia és Montenegró képviselői fognak beszélni. Közben a Massuranics, Alekszandar király és a Wilson-téren fognak menetté sorakozni a tömegek és a menet elvonul a ravatal előtt. A menetben a rendőri szolgálatot a horvát szokol az uccasorokon és az utvonalakon pedig a horvát ifjuság fogja végezni.

A menet élén a horvát lovas szokolisták diszruhában vonulnak, utánuk a parasztság nemzeti viseletben zászlók alatt.

Szombaton délután négy órakor a horvát parasztklub ülést tart. Délután hat órakor a parasztdemokrata koalició a szábor nagytermében a parasztdemokrata koalició nyilvános gyászülést tart, amelyen Macsek Vlatkó dr. képviselő fog gyászbeszédet mondani. A gyászülés után az ülés résztvevői testületileg a ravatalhoz vonulnak.

A földmüvespártiak sem vehetnek részt a temetésen

Szombaton délelőtt a szerb földmivespárt vezetősége telefonon és táviraton többször érdeklődött a koalició vezetőségénél, hogy a párt képviselői eljöhetnek-e Zagrebba a temetésre. Az ügyvezető választmány azonban kérte őket, hogy ne jöjjenek el Zagrebba.

Visszaküldték a parlamenti klubok részvéttáviratait

A parasztotthon udvarán szombaton bontották fel a részvéttáviratokat. A koalició vezetősége visszaküldött minden táviratot, amit Beogradból az egyes pártok vagy képviselők küldtek a családnak vagy a koaliciónak.

Őfelsége képviselete a temetésen

A zagrebi főispán pénteken délután megjelent a parasztdemokrata koalició vezetőségénél és közölte, hogy a temetésen Alekszandar király Őfelségét Mátics tábornok, a IV. hadosztály parancsnoka fogja képviselni.

A gyász Szuboticán

A parasztdemokrata koalició szuboticai szervezete csütörtökön este és pénteken délelőtt a Horváth-vendéglő különtermében ülést tartott, amelyen a temetéssel és a gyászszertartással kapcsolatos dolgokat beszélték meg. Az üléseken nagyszámban vettek részt nemcsak a vezetők, hanem a külterületi szervezetek tagjai is. Tavankuton, amely a Radics-párt legerősebb támasza, a parasztok a nagy munkaidő ellenére félbehagyták a munkát és sokan bejöttek Szuboticára, hogy részleteket tudjanak meg a párt vezetőitől a vezér életének utolsó napjairól.

A parasztdemokrata koalició szuboticai szervezete pénteken délelőtt gyászjelentést adott ki, amelyben elparentálja a horvát parasztpárt elnökét. A gyászjelentés igy fejeződik be:

A nemzeti hősnek, aki sulyos betegsége alatt, sőt a halál perceiben is a népre és csak a népre gondolt, aki sebesülése legsulyosabb pillanataiban is példátlanul hősiesen viselkedett, adosson meg a mi köszönetünk és örök béke vele.

A *parasztdemokrata koalició* szuboticai szervezete augusztus 13-ikán délelőtt tiz órakor gyászistentiszteletet fog tartani Radics emlékére.

A szuboticai kerületi szervezet részéről pénteken este már többen elutaztak Zagrebba a temetésre, a hivatalos küldöttség azonban szombaton reggel fog elutazni Zagrebba *Vukovics* József-Gyidó, a parasztdemokrata koalició elnökének, a *Neven* szerkesztőjének vezetése alatt.

Az amerikai munkásszövetség nem állit elnökjelöltet

Az amerikai szakszervezetekből kizárják a kommunista munkásokat

Newyorkból jelentik: Atlantic Cityben csütörtökön ült össze az amerikai munkásszövetség végrehajtóbizottsága, amely az elnökválasztás kérdésével foglalkozott.

A munkásszövetség kimondotta, hogy nem állit külön elnökjelöltet és semleges magatartást tanusit a választáson.

Egy másik határozati javaslat kimondja, hogy a munkásszövetség kizárja kebeléből a szövő- és prémipari szakszervezetek kommunista munkásait, mert ők felelősek azért, hogy az ebben a szakmában nemrég befejeződött sztrájk teljes kudarccal járt.

Lehetséges, hogy a kommunista munkásokat valamennyi szakszervezetből ki fogják zárni,

ami egész uj irányt adna az amerikai munkásmozgalomnak.

Fokozódik a Vezuv tevékenysége

A kitörések valószinüleg még néhány napig fognak tartani

Nápolyból jelentik: A Vezuv tevékenysége a legutóbbi tizenkét óra alatt ismét fokozódott és

a Vezuv háborgása mindig erősebb mértéket ölt.

Az a lángnyelv, amely a kráterből délnyugati irányban megnyilt, kupolát alkotott, amelynek bázisa déltől északnyugatig elfoglalja a kráter egynegyed részét. Ennek a kupolának a csucsáról

három forró lávafolyam árad,

amelyek kifolyásának sebessége másodpercenkint három méter. A főerupciós tekén ismét élénk a tevékenység, ez

világitó anyagot ont magából mintegy száz méter magasságban.

Számitanak arra, hogy a lávaömlés még néhány napig fog tartani.

Vasárnap elnöki tanácsot tart az országos magyar párt

Hirek a párt uj orientációjáról

Az országos magyar párt elnöki tanácsa vasárnap délelőtt Szuboticán értekezletet tart, amelyen a politikai helyzettel fog foglalkozni. Ezzel kapcsolatban az a hir terjedt el, hogy a magyar párt szakitani fog a radikálisokkal és csatlakozva a németpárti képviselőkhöz, megalakitják a jugoszláviai kisebbségi blokkot. A magyar párt noviszadi sajtóorgánuma szintén foglalkozik ezekkel a hirekkel és nem tartja kizártnak azt a lehetőséget, hogy a magyar párt a német párttal való együttmüködés mellett foglal állást. A lap szerint a német pártban is meg van a hajlandóság a magyarokkal való együtt müködésre.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa péntek délután felkereste dr. *Nagy* Ödön magyarpárti nemzetgyülési képviselőt, a magyar párt ügyvezető elnökét, aki arra a kérdésre, hogy megfelelnek-e ezek a hirek a valóságnak, ezt válaszolta:

— *Nem tudok erről semmit.* Vasárnap valóban elnöki tanácsülés lesz, amelyen a politikai helyzetet fogjuk megvitatni. Valahányszor összeülünk, mindannyiszor megtárgyaljuk, hogy politikai életünkben ezen az uton haladjunk-e tovább, vagy más irányt válasszunk. Nem tudom, hogy a noviszadiak mit gondolnak és fognak-e ilyen javaslattal az elnöki tanács elé lépni. Azt kijelenthetem azonban, hogy az elnöki tanácsnak jogában áll teljesen önállóan határozni.

Gyilkosság a mesgye miatt

Doronggal verte agyon a szomszédját egy szentai gazda

Szentáról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt pénteken délelőtt a Szentától nyolc kilométerre levő Sárga-part mellett. *Danyi* Menyhért szentai gazda *doronggal agyonverte haragosát, Bálint János negyvenhétéves gazdát.* A két hagosnak egymás szomszédságában terült el a földje, amelyet egy keskeny mesgye választott el egymástól. Emiatt állandóak voltak a nézeteltérések a szomszédok között. Danyi már több izben megfenyegette Bálintot, hogy ha tullépi a mesgyét, megöli. Pénteken délelőtt Danyi egy szekér dinnyét akart beszállitani Szentára. Alig indult el a kocsija, amikor észrevette Bálintot, aki a mesgyén feléje tartott. Danyi leugrott a szekérről és a kezében tartott doronggal a szomszéd gazda felé rohant.

— *Nem megtiltottam neked, hogy a földemen mászkálj! — kiáltott rá és mielőtt még a másik válaszolhatott volna, a doronggal feléje sujtott.*

Bálint menekülni próbált, de Danyi a meredek part szélén utólérte és *a doronggal fejbevágta az öregembert, aki véres fejjel zuhant alá a három méteres magasságból.* Danyi ezután kocsira ült és behajtott Szentára. A sulyosan sebesült gazdát egy munkás locsolta fel. Időközben odaérkeztek Bálint hozzátartozói is, akik beszállitották a szentai közkórházba. *Bálint azonban még utközben kiszenvedett.*

A szentai rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot, amelynek során *Csóvics* Szteván rendőrkapitány, *Szlavnics* Nikola rendőrfogalmazó és *Jovin* Josa rendőrvezető szálltak ki a helyszinére. Danyi Menyhértet előállitották, de kihallgatni nem lehetett, mert a gyilkos *teljesen részeg volt.* Letartóztatták.

Női polgármesterek

Megindult a nemek harca Angliában

Tagadhatatlan, hogy a nők az utóbbi évek során *par excellence* férfi foglalkozások üzésére is elszánták magukat és nem ritkán választanak olyan hivatást, amit nem is olyan régen még merőben elképzelhetetlennek tartottak volna a »gyöngébb nem« számára. Az ügyvédnőkön, birónőkön és pilótanőkön kivül legujabban női polgármesterek is müködnek Angliában. Ma már mindennapos dologgá vált a szigetországban, hogy asszonyokat ültetnek a polgármesteri székbe, igy *Liverpoolnak* az egyik legnagyobb angol városnak jelenlegi polgármestere is a gyöngébb nemhez tartozik és Miss Margarete *Beaven*-nek hivják. Miss Beaven megválasztása örömére bankettet adott, amelyen kilenc polgármesternő jelent meg.

Angliában egyébként is nagy mértékben terjeszteték ki a *női jogokat.* Egy most készülő angol törvény szerint például minden nőnek, aki betöltötte huszonegyedik évét, szavazati joga lesz.

A nőknek ez a gyors iramban megindult előnyomulása megmozdulásra késztette a férfiakat is, akik a kenyerüket, az elhelyezkedési lehetőségeiket féltik, a másik nem mindig kellemetlenebbé való konkurrenciájától. Az amerikai *Egyesült Államokban* megalakult a *Fifthy Fifthy* liga, amely azt tüzte ki céljául, hogy a nőket, ha már a férfiakkal egyenlő jogokban részesitik őket, egyenlő kötelezettségek vállalására is szoritsák rá a gyengébb nemet. *A liga tagjai azzal érvelnek, hogy Oroszországban a nők kaszárnyákban szolgálnak és fegyvert viselnek, sőt Coolidge megpenditette azt a gondolatot, hogy egy nagy nemzetközi konfliktus esetén a nők is essenek általános hadkötelezettség alá.*

Kétségtelen, hogy a nemek harca megindult. Nyilatkozatok és ellennyilatkozatok hangzanak el a női jogok és kötelességek kérdésében, megszólalnak a polgármesternők, a pilótanők épugy, mint a háziasszonyok és nyilatkozatokban védik a maguk igazát a férfiak is, akik ma már joggal félnek a nők uralmától.

Erről az érdekes és aktuális kérdésről pompásan megirt cikket talál az olvasó a *Bácsmegyei Napló* vasárnapi számában, amely ezenkivül is a nivós olvasnivalók egész sorát tartalmazza. Az 52 oldalas vasárnapi szám tartalmából külön is megemlitjük a következő irásokat: Versek: *Berényi* János, Hü őrszem bámul a tábortüzbe. *Tarkői* Zoltán: Magukra talált emberek. *Erdélyi* József: Futó csillagok. Novellák. *Tamás* István: A halott feltaláló szemei. *Veszelinovics* Jánkó: A dukátok miatt. *Debreczeni* József: Régiségek boltja. *Markovics* Mihály: Alibi. *Bob:* A katonalovak és a népmese. *Szász* Márton: Az az áldott föld.

Kosztolányi Dezső modern spanyol költők verseit tolmácsolja magyarul.

Riportok: Olympiai játékok két évezred előtt. (Képekkel). — A legnagyobb berlini kurtizán tündöklése és véres szerelmi drámája. — Tomics Jása tiz évvel ezelőtt megjósolta a mai politikai helyzetet.

Egyéb cikkek: Dr. *Hesslein* József: A buta ember. *Csuka* Zoltán: Isten képére. *Kosztolányi* Dezső: A kutya beszéde. *Magiszter:* Hedvig. *Benedek* Károly: Tőke és béke.

Az állandó rovatot a Csevegés, Történelem kis történetekben, Terefere, Kozmetika és Keresztsoros rejtvény most is érdekesek, elevenek és szórakoztatóak.

A *Bácsmegyei Napló* Könyv—Film—Rádió melléklete is megszokott gazdag tartalommal jelenik meg. *Az iró is ember* rovatban G. B. Shaw irói és emberi portréját vázolja fel egy érdekesen megirt riport, a filmrovatban a jövő szezon filmujdonságairól hozunk ismertetést és érdekes cikk szól a modern japán kulturáról is. Gazdag könyvismertetés és a teljes heti rádió müsor egészitik ki a Könyv—Film—Rádió mellékletet.

Az 52 oldalas vasárnapi szám ára négy dinár.

Szabadlábra helyezték az ártatlanul letartóztatott mexikoi apácákat

Az apácákat szabadlábra helyezésük előtt az uj egyháztörvények elismerésére kötelezték

Londonból jelentik: Mexikói hiradás szerint csütörtökön

szabadlábra helyezték az Obregon tábornok meggyilkolásával kapcsolatban letartóztatott tizennégy apácát,

akiket azzal vádoltak, hogy ők bujtották fel a merénylőt Obregon meggyilkolására. Miután a vizsgálat megállapitotta, hogy a letartóztatott apácáknak semmi részük sincs a merényletben, a mexikói hatóságok kénytelenek voltak őket szabadlábra helyezni, azonban előbb

nyilatkozatot kellett aláirniok, melyben kötelezik magukat arra, hogy feltétel nélkül elismerik az uj egyháztörvényeket

és mindenben az uj törvények intencióinak megfelelően fognak cselekedni és eljárni.

Amerika nem járul hozzá, hogy Szovjetoroszország is aláirja a Kellog-paktumot

Kellog külügyi államtitkár Chamberlain betegsége ellenére is részt vesz Párisban a háboruellenes egyezmény aláirásán

Londonból jelentik: Washingtonból érkező jelentés szerint Kellog külügyi államtitkár, aki augusztus 17-ikén száll hajóra, hogy Párisba utazzék a háboruellenes szerződés aláirásának aktusára, amikor megtudta, hogy Chamberlain miniszter beteg és nem lesz ott Párisban, kijelentette, hogy

Chamberlain betegsége nem tartja vissza az európai uttól.

Az Egyesült Államok külügyi hivatalában a nyugateurópai osztály vezetője Londonba érkezett, hogy előkészitse az aláirást és tárgyaljon az angol-francia flottamegegyezés értelmezéséről. Augusztus 26-ikán és 27-ikén a Kellog paktum aláirásának örömére minden angliai és irországi templomban hálaadó istentiszteletet tartanak.

Ujságirók előtt

Kellog kijelentette, hogy Szovjetoroszországot nem hivják meg a háboruellenes paktum aláirására,

azonban a moszkvai kormánynak épugy mint minden más országnak módjában lesz a paktumhoz hozzájárulni, de csak minden kikötés nélkül. Ezzel a kijelentéssel van összefüggésben, hogy

az Egyesült Államok kormánya semmiesetre sem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a Kellog-paktum aláirásában az eddig meghivott hatalmakon kivül más állam is résztvegyen.

Ez a visszautasitás elsősorban Szovjetoroszországnak szól, mely az utóbbi időben hajlandóságot mutatott arra, hogy a paktum szignatárius hatalmai közé lépjen. Az a fenntartás, hogy a szovjetkormány később a szerződéshez csatlakozó kisebb hatalmakkal együtt szintén csatlakozhat a Kellog paktumhoz,

Oroszország határozott visszautasitását jelenti,

mert a tekintélyére féltékeny szovjetkorsmány aligha lesz hajlandó degradáltatni magát a kisebb hatalmak sorába.

Moszkvai jelentések szerint ott a visszautasitásból azt a következtetést vonják le, hogy az egész paktum Szovjetoroszország ellen irányul.

Csicserin az orosz sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a paktum szerzőinek főcélja nem más, mint hogy egy Oroszország elleni támadó szövetséget teremtsenek és az egész tárgyalás ebben az ügyben csak a szovjet elleni bekeritési politika egyik része.

Fröhlich bekerült a kardvivás középdöntőjébe

A magyar kardvivók valamennyien továbbjutottak — Weiszmüller olimpiai rekordot állitott fel a 100 méteres gyorsuszás középfutamában — Bárány, Gáborffy és Wannie is győztek

Amszterdamból jelentik: Csütörtökön késő délután bonyolitották le a 200 m. női melluszás döntőjét és befejezték a női hölgytornász csapatversenyt. Az eredmények a következők:

200 méteres női melluszás:

Olimpiai bajnok: Schrader (német) 3:12.6 mp.

2. *Baron* (holland) 3:15.2 mp.
3. *Mühe* (német) 3:17.6 mp.
4. *Jacobson* (dán).
5. *Hazelius* (svéd).
6. *Hoffmann* (USA).

A női tornászok eredménye:

1. *Hollandia* 316.75 pont.
2. *Amerika* 299 pont.
3. *Anglia* 259.25 pont.
4. *Magyarország* 256.50 pont.
5. *Franciaország* 244.50 pont.

A kardvivás elődöntői

A pénteki kardvivó versenyeknek jugoszláv szempontból az adott különös érdekességet, hogy *azokon résztvett Frölich Ferenc szuboticai mérnök, Jugoszlávia kardvivó bajnoka is. Frölich* a mérkőzések során kitünően szerepelt és **az elődöntőben legyőzte ellenfelét és ezzel a középdöntőbe kvalifikálta magát.**

Pénteken bonyolitották le a kardvivás előmérkőzéseit. A vivőkat nyolc csoportba osztották és minden csoportból három került a középdöntőbe. Részletes eredmények:

I. csoport: Castro (Chile), Karaoni (Egyiptom) és Corble (Anglia) küzdelem nélkül jutottak tovább.

II. csoport: 1. Bini olasz (4 győzelem). 2. Ossinier dán (3). 3. *Fröhlich jugoszláv három győzelem.*

III. csoport: 1. Casmir német (4). 2. Cohn francia (3). 3. Kesteloot belga (3).

IV. csoport: 1. Van der Wiel holland (4). 2. Brasuer francia (2). 3. Hoffmann.

V. csoport: Petschauer magyar (5). 2. Ducret francia (3). 3. Bertelsen dán (3).

VI. csoport: 1. Marsi olasz (5). 2. Terstyanszki magyar (5). 3. Thomson.

VII. csoport: De Jung holland (5), 2. Moos német (4). 3. Lacroit francia (3).

VIII. csoport: 1. Gombos (5). 2. De Vechi olasz (4). 3. Dolecsko román (4)

A középdöntők

I. csoport: 1. Petschauer (hat győzelem, egy vereség), 2. Casmir (6:1), 3. De Vechi (6:1), 4. Lackott (3:4.)

II. csoport: 1. Bini (7:0), 2. Terstyánszki (5:2), 3. Van der Niel (5:2), 4. Ducret (5:2.)

100 m. gyorsuszás

I. előfutam: 1. Laufer (USA) 1.00.8, 2. Takaysbi (japán) 1.01.2, 3. Heitman (német) 1.02.4.

II. előfutam: 1. Vannie (magyar) 1.03.8, 2. Uranga (argentinai), 3. Klein (francia.)

III. előfutam: 1. Weissmüller 1 perc, 2. Spence (Kanada), 3. Brooks (Anglia.)

IV. előfutam: 1. Gáborffy 1.04, 2. Tornely (olasz), 3. Gordon (panama.)

V. előfutam: 1. Zorilla 1.01.8, 2. Obsten (norvég), 3. Petters (svéd.)

VI. előfutam: 1. Kojac (USA) 1.01.6, 2. Schubert (német), 3. Shutton (angol.)

VII. előfutam: 1. Bárány 1.01.2, 2. Peeli (olasz), 3. Van Essen (holland.)

100 m. középfutamok:

I. 1. Takaysbi 1 p. 2. Laufer 1.00.6, 3. Spence 1.01.1.

II. 1 .Kojac 1.00.1, 2. Zorilla 1.01.6, 3. Vannie 1.03.8.

III. 1. Weissmüller 58.6 *(olimpiai rekord),* 2. Bárány 1.00.8, 3. Haitman 1.03.6,

Harc a béljei uradalom halászati bérletéért

A noviszadi kereskedelmi kamara a bérlőkkel kötött szerződés felbontását kéri

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara még áprilisi plenáris ülésén feltünéstkeltő határozatot hozott a *Jugoszlávia* nevü betéti társaság, a beljei halastó bérlője ellen.

A plenáris ülésen, amely ezzel az ügygyel foglalkozott, *Popovics* Dáka, a kamara elnöke, a jelenlegi agrárminiszter elnökölt és az előadói tisztet dr. *Kosztics* Mirkó egyetemi tanár, kamarai főtitkár töltötte be. A kamarai határozat megállapitotta, hogy *a beljei uradalom halászati jogát egy fiktiv társaság, egy »Jugoszlávia« nevü betéti társaság bérelte ki, amely a szerződés megkötésekor még nem is volt cégjegyezve,* de ennek ellenére minden pályázat mellőzésével jogot kapott a beljei állami uradalom halastavaiban termelt halak kizárólagos megvételére. Ez a szerződés sérelmes az államra és a halászokra, ezért a kamara kérte a pénzügyminisztert, hogy semmisitse meg ezt a sérelmes szerződést.

Azóta négy hónap telt el és dr. Kosztics Mirkó főtitkár és dr. Mirkovics Mijo, kamarai titkár csütörtökön ujabb beadványt adtak át a pénzügyminiszternek, amelyben a szerződés azonnali felbontását kérték.

A »Jugoszlávia« betéti társaságnak csak egy bejegyzett tagja van: *Zorcsics* Szlobodán beogradi lakos. A »Jugoszlávia« csak akkor jelentette és jegyeztette be a cégét, amikor a kamara a szerződés felbontását kérte. A »Jugoszlávia« 20—30 százalékkal kevesebbet fizet a halakért, mint amennyit az állam, saját kezelésében, 1927-ben átlagosan elért. Az utolsó nyolc évben soha egy millió kiló halnál kevesebbet a beljei vizekben nem fogtak, sőt 1927-ben másfél millió kilót tett ki a kifogott halak sulya, ami 15—20 millió dinárnak felel meg.

A »Jugoszlávia« közkereseti társaság tagjai között az utóbbi időben kiélesedtek az ellentétek és sokan elégedetlenek a társaság vezetésével. Ezek, miután a »Jugoszláviának« csak ezév december 31-ikéig szól a szerződése, mai formájában nem kivánják a társaságot tovább fenntartani és igy a »Jugoszlávia« beogradi tulajdonosai hamarosan uj társaságot alakitottak *»Általános gazdasági r. t. Beograd«* cimmel és ez az uj társaság, amely a »Jugoszlávia« beogradi tagjaiból áll, most kérvényben fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben évi három és fél *millió dinárt kinál* a beljei uradalom halászati jogáért, de ezt is ujból pályázat mellőzésével akarják elérni.

A kamara sürgető beadványában rámutatott arra, hogy a beljei uradalomnak a halászati része az egyedül jövedelmező gazdasági ága és az államnak, továbbá az apatini halászatnak érdeke, hogy a halászati jogot nyilvános árlejtésen, a legtöbbet igérőnek adják bérbe. A pénzügyminisztériumban megigérték a kamara vezetőségének, hogy pártatlan vizsgálatot inditanak.

Háromszáz repülőgéppel védik Londont a képzelt orosz támadás ellen

Bombákat találtak London több magánházában

Londonból jelentik: London körül hétfőn nagyszabásu légi hadgyakorlatok kezdődnek.

A hadgyakorlatokon a feltevés az, hogy az angol fővárost Szovjetoroszország hadirepülőrajokkal támadja meg

és Skandinávia a repülőtámadás bázisa. A támadó repülőhadsereget tizenhárom bombavetőraj képviseli, amelynek elhárítására

az angol légi haderő tizenkét repülőrajt állit harcba összesen háromszáz repülőgéppel

és müködésbe hozzák a szárazföldi elhárító ágyuütegeket.

Egy másik londoni jelentés szerint a *Daily Telegraph* arról ad hirt, hogy

a londoni rendőrséget titokzatos bombák ügye foglalkoztatja, amelyeket egyes magánházakban találtak.

Két héttel ezelőtt a Cityben találták az első bombát és ezek a leletek az utóbbi időben egyre sürübben megismétlődnek.

A londoni rendőrség feltevése az, hogy kommunisták helyezték el a bombákat.

Ezért a legszigorubban ellenőrzik a kommunistákat és figyelik a kikötőket is, nehogy orosz kommunisták partraszállhassanak.

Csendőrök polgári ruhában fosztogattak egy erdélyi falut

A község tizenhat gazdája egyik éjszaka elfogta a csendőröket, de nem a tolvajokat, harem a tizenhat gazdát tartóztatták le

Szatmárról jelentik: Nagysomkut lakóit egy idő óta ismeretlen tettesek fosztogatták, akik az egyes udvarokban előre elkészitett zöldségmennyiséget magukkal vitték. Az elmult éjjel özvegy Bence Györgynénél tettek látogatást a tolvajok; az asszony feljelentést tett a csendőrségen, de *a csendőrőrs csak olyan nemtörődömséggel fogadta ezt a feljelentést is, mint az előző feljelentéseket.*

Erre a falu tizenhat gazdája elhatározta, hogy maga áll be tolvajt fogni. Az éjszaka lesbe álltak a község különböző pontjain. Éjféltájban három ismeretlen alak tünt fel, akik bemásztak az egyik udvarba, mig egyikük a kapuban őrt állt. A gazdák megrohanták az ismeretlen tolvajokat, miközben az őrtálló tolvaj több lövést adott le rájuk, a lövések azonban nem találtak. Hosszabb küzdelem után a falubeliek elfogták a három tolvajt és bevitték a községházára, ahol kitünt, hogy *az elfogott tolvajok nem mások, mint a falu csendőrei, akik polgári ruhába öltöztek, kiforditották köpenyegeiket és igy tették magukat felismerhetetlenekké.* Az, aki őrt állt a kapuban, maga a csendőrőrparancsnok volt. A rablófogás az egész faluban általános meglepetést keltett. A biró értesitette a község jegyzőjét, aki azonban *a tolvaj csendőrök helyett a tizenhat gazdát tartóztatta le.* Három napig voltak a nagybányai csendőrparancsnokság foglyai, amig jóhiszemüségük megállapitást nyert és végül kiengedték őket.

Rendőrből—rabló

Vakmerő rablótámadás Becskereken

Becskerekről jelentik: Izgalmas rablótámadás történt csütörtökön éjjel Becskereken. *Presnyák* Pál mezőőr lakására éjjel két órakor egy ismeretlen férfi hatolt be, aki megállt az ágyban alvó Presnyák előtt és rákiáltott:

— Add elő a pénzed!

Presnyák nyomban felébredt, felugrott az ágyból, de nem vesztette el lélekjelenlétét. Az asztalhoz ment, amelyen egy nagy kés volt és azzal megfenyegette támadóját. Az ismeretlen éjjeli látogató rávetette magát a mezőőrre, fojtogatni kezdte, mire a nagy dulakodásra felébredt a mezőőr két fia, akik apjuk sgitségére siettek. A fiuk dulakodni kezdtek a nagyerejü betörővel, aki azonban kiszabaditotta magát és elmenekült.

Az ismeretlen embernek dulakodás közben kiesett a tárcája és Presnyák a tárcát felmutatva, pénteken reggel jelentést tett az esetről Dimitrijevics Tihomir dr. becskereki főkapitánynak. A főkaiptány a tárcában Turinszki Dusán volt rendőr elbocsátó iratát találta. Mindjárt megállapitották, hogy a tettes csak Turinszki lehet, de a rendőrség nem tudta őt megtalálni. Erre értesitették a külterületi csendőrséget, ahol nyomban meginditották a nyomozást és rövid idő mulva letartóztatták és a rendőrségre vitték a volt rendőrt. Turinszki tagadta, hogy ő hatolt be Presnyák lakásába, Presnyák és két fia azonban felismerték a volt rendőrben az éjszakai látogatót.

Turinszki Dusánt kihallgatása után átszállitották az ügyészség fogházába.

Háromszáz dinár
értéket meghaladó
könyvrendelést
részletfizetésre
is szállit
A „MINERVA" KÖNYVOSZTALYA
— Csak értékes könyvet adunk el. —

A sirkő

Irta: Csermely Gyula

Elemér, a költő és felesége, született Nagy Katalin, nem a legboldogabb házaséletet élték. Pedig mindössze három éve annak, hogy sok küzdelem és sok sanyarusag után az egymáséi lehettek ők ketten, Sándorfi Elemér, a költő és neje, született Nagy Katalin.

Három év, harminchat hónap: mi minden történhetik három év alatt? Enynyi idő alatt a tele üveg parfőm is, ha dugaszolatlan hagyták, a legutolsó cseppjéig is kiürül; szárazon busul a polcon vagy a toalettasztalka tükre mellett és már az illatára sem emlékszik egy lélek sem.

A szerelem is, ami két embert egymáshoz rótt, olykor ilyen nyitva felejtett parfőmös üvegcséhez hasonló. Három vagy még kevesebb év mulva már nem tudják az érdekeltek, milyen édes, milyen bódító, milyen isteni volt. Az ő életük parfőmje, a szerelem! Milyen meleg volt tőle a szivük, milyen mámoros lett tőle a lelkük s milyen napfényt lövelt még borulatkor is életük utjára.

Elemér sem tudta. Elillant, elpárolgott a szerelme; olykor napokig már az emlékezetébe sem tért vissza, milyen üdvözitő volt valamikor a csókja s milyen édeni az ölelése az asszonynak. Idegennel él együtt, ugy vélte.

Milyen furcsa is sok dolgában az élet! Két valóságos idegen, akit egymás mellé fujt-sodort a sorsa, olykor évekig is békén él egymással, ám, ha feleség és férj a két idegen, mindjárt vége van a békességes életnek.

Sándorfiék házában is igy volt. Napnap után volt közöttük jelenet. Hol viharosabb, hol kevésbbé viharos, de összezördülés nélkül már nem alkonyodott egyetlen napjuk sem. A legártatlanabb jelenet még az volt, hogy odavágta az ember az asszonynak: Hogy is birtam én elvenni egy Nagy Katalint? Egy közönséges, egyszerü és hétköznapi nőt? Sándorfi Elemér csak egy van, de Nagy Katalin van tizezer is az országban. Csak ebben az uccában is van három.

Olykor, de elég ritkán, ugy érezte Elemér, hogy csak tetszhalott a szerelme, hogy még nem halt meg. Akkor volt ez, mikor ugy jött, hogy huzamosabb tartózkodás után megint szépnek látta és megkivánta az asszonyt. Akkor megint tudta ölelni és csókolni és szerelmes szavakkal illetni, de másnapra hogy elillant a mámor a zserelem helyébe megint közöny jött.

— Hiába no, — szólt ilyenkor saját magához az ember — már nem szeretem többé azt az asszonyt. Azt az egyszerü és közönséges Nagy Katalint. Tucat asszony, mint ezer más; csak ebben az uccában is van három darab ilyen.

— Elválok tőle, igen, ezt teszem — gondolta magában az ember. — Mit éljem le az életemet egy nő mellett, akit sohasem érzek a szivemben? Egy ilyen asszony ugyszólván már meghalt, halott mellett pedig nem él okos ember.

Halott mellett! Ez a gondolat, hogy neje, született Nagy Katalin, meghalt, valami fájdalmat ébresztett a szivében, de csakhamar napirendre tért fölötte.

— Ostobaság! — mormolta — hiszen nem halt meg! Csak képleges gondolat volt... ejh, semmi az!

És egy ujabb nagy jelenet után, mikor **becsapta maga mögött az ajtót és fel**dultan lerohant az uccára, eltökélten élt benne az elhatározás, hogy véget vet ennek az állapotnak mennél hamarabb. Lakás után fog nézni s mihelyt talál, otthagyja az asszonyt és beadja ellene a válópert. Szive számára meghalt az asszony, hát ez lesz a legokosabb, az elválás.

S mikor elgondolta, hogy asszonya meghalt, a bánat tüje megint benyomódott a szivébe. Vékony tü volt, mégis fájdalmat okozott, holott ekkor is csak képleges gondolat volt, hogy felesége, Nagy Katalin, meghalt.

Csak percek mulva jutott eszébe, hogy hiszen csak elválásról van szó. Mindjárt nézte is, ha talál-e valahol kiragasztva hirdető cédulát s ahogy uccáról-uccára csatangolt, mind kijebb került a jókora városból.

Legszélén a városnak a temető volt. Sándorfi már elfelejtette, miért jött ki; hogy meglátta a temetőt, ez csábitottavonzotta befelé, hogy a sirdombok között bolyongva, hangulatra hangolódjék a lelke. Költőnek elvégre hangulat kell, aztán közelgett is november hónapja és a költőnek halottak napjára vers kellett. Ezért vonzotta ugy befelé a temető.

Be is ment és hol jobbra fordult, hol balra. Itt is megnézett egy sirkövet, ott is; mennyi viruló vagy fáradt, mennyi egészséges vagy beteg élet a sok kő alatt! Még uj volt az egyik, már esőmosta és mohos a másik; itt aranyos betükkel az fénylett, hogy Veres Boldizsár pihen e hant alatt, egy másikon ez a mélabus felirat volt:

Örök éjszaka van itt, más semmi.

Elemér nagyon komor lett. Örök éj**szaka, más semmi! Igazság-e az,** vagy csak egy pesszimista filozófus tétele?

Tovább bolyongott a sirdombok között és tudta is, nem is, mit olvasott; egyszerre csak megállt egy kő előtt, mely ugyszólván szuggerálta őt, hogy megálljon. Hány sirkő előtt haladt el anélkül, hogy csak pillantásra is méltatta volna, ez meg szuggesztive kényszeritette, hogy megálljon.

És Elemér olvasta:

Itt nyugszik Nagy Katalin, élt 22 évet és hat hónapot.

Nagy Katalin! Hirtelen kábulatában nem jutott eszébe, hogy ez nem az ő felesége, Nagy Katalin. Nem is lehet, mert felesége most otthon van és fehérnemüt javitgat vagy port töröl. De megdöbbentette ez a név: Nagy Katalin. Felesége, ő nyugszik e vadonatuj kő alatt? Valami kétségbeesés nyilalt a szivébe, valami fegyelmezetlen, vad vonagló fájdalom. Az ő felesége e kő alatt! És ő kergette a korai halálba... ő, ő!

S mintha lángra lobbant volna az a sirkő és a szétlövelő lángok mind a szivébe csaptak volna a költőnek, ugy érezte a következő perc alatt. És az a fájdalom és az a perzselő nagy hőség hangokká lettek és törtek ki marcangolt kebléből.

— Mégis csak szeretem azt az asszonyt! Az én hitvesemet, azt az egyszerü Nagy Katalint! Ez a fájdalmam a bizonysága, hogy szeretem! Hogy tetszhalott szerelmem uj életre kelt.

És sietve ment haza az elhagyatott otthonba és alig várta, hogy megölelje az asszonyát:

— Szeretlek, édesem, bocsáss meg! Csakhogy itt vagy, te édes Nagy Katalin!

Petschauer, a világbajnok-jelölt sirva fakadt a kardcsapatverseny döntőjében

Osztrákok, magyarok, csehszlovákok együtt drukkolnak a jugoszláv Skuteljnak, aki valószinüleg ismét megszerzi a tornászás világbajnokságát — Irógéppokol a sajtópáholyban — A száz méteres hátuszás világrekordja az olimpiád legjobb teljesitménye — Hogy kapott ki Arne Borg a négyszáz méteren?

Izgalmas favoritverések minden vonalon

Amszterdam, augusztus.

Az olimpiai torna befejezéshez közeledik és — mit tagadjam? — az amszterdami vendéglősök kivételével idekinn ennek már mindenki örül. Ez a két hét, amelynek minden napjára esett valami világraszóló látnivaló. Amikor a gigászi küzdelmek óráról-órára megismétlődtek, szinte teljesen elkábitott mindenkit, aki a stadion mindennapi vendégei közé tartozott. Világbajnokság-világbajnokság után dőlt el itt napról-napra. Mindent végig kellett nézni, mindet végigizgulni és versenyzőnek, trénernek, kisérőnek és még annak is, csak mint néző jött el az olimpiádra, olyan idegmunkát kellett kifejteni, hogy az legalább is felér egy kisebb fajta világbajnoksággal. Össze is roppant ebben a hatalmas idegmunkában a kisérők és nézők legnagyobb része és, ha valakit nagyon fáradtan látunk Amszterdam utcáin kóválygni, vagy valamelyik teacsarnokban ildőgélni, az egészen bizonyosan nem atléta, hanem ártatlan publikum, aki már nem birja tovább az iramot és miközben a stadionban a négyszáz méteres gyorsuszás világbajnokságáért küzdenek, vagy a vizipolóban harapják egymást véresre az olimpikonok, nyugodtan szürcsöli joghurtját, mert Amszterdamban már olyan drága az élet, hogy kompaktabb ételek fogyasztására már csak az amerikaiaknak telik.

Baron kisasszony

a holland világrekorder második lett a 200 m. női melluszásban

Az olimpiád mindenkit tönkre tesz (ezt természetesen nem szabad az amszterdamiakra vonatkoztatni, akik már régen feléje sem néznek a stadionnak és csak annyiban érdekli őket az egész eset, hogy minél több pénzt akarnak, sőt keresnek is rajta) és *százszorosan áll ez az ujságirókra, akik a modern olimpiád legnagyobb hősei.* Amit itt a hatszáz kolléga müvel, az egyenesen heroikus. Kora hajnaltól késő estig dolgoznak, hogy minél részletesebb és minél szenzációsabb tudósitásokkal láthassák el lapjaikat. Nekik sohasem szabad fáradtnak lenni. Állandóan a stadionban vannak, néznek, szimatolnak és irnakirak rendületlenül. *A sajtópáholyban állandóan néhány-száz irógép kattogása kiséri a versenyeket* és akinek idegeit ez a megfeszitő munka fel nem őrli, azt végleg kikészíti ez az *irógéppokol.* De azért rendületlenül kitart valamennyi és legföljebb *titokban irigyeljük azt, akinek már szabad hazamenni,* mert lapját — a hazai versenyzők kidöltével — már nem érdeklik a további események, vagy a költségeket nem birja már a szerkesztőségi budget. Boldogan, a nagy látnivalók izgalmas várakozásában érkeztünk ide és letörve, holtfáradtan fogunk hazautazni a nagy versenyek lezajlása után és bár kétségtelen, hogy életünk egyik legeslegnagyobb élménye volt ez a két hét, de azt hiszem senki sem lesz közöttünk, aki sajnálja, ha majd végetér.

*

Szerencsére, hogy mindennapra esik valami váratlan szenzáció. Néhány biztos favorit elvérzik itt nap-nap után és az elfásult amszterdami kedélyeket már csak egy-egy ilyen váratlan favoritverés tudja izgalombahozni. A legutóbbi nagy csaták közül kétségtelenül a Németország—Magyarország közötti vizipóló mérkőzés volt a legérdekesebb és azon kapott ki az olimpiád egyik legnagyobb favoritja, a magyar vizipólócsapat. Három egymásutáni nehéz mérkőzés felőrölte a magyar csapatot és amikor a második félidőben kiegyenlitettek a németek, Komjády Bélának, a magyarok vezetőjének szemé-

Báránу István

a 100 m. gyorsuszásban a magyarok reménysége

ben megcsillantak a könnyek és egész halkan, ugy hogy csak a mellette levők hallhatták, igy szól:

— *Kikaptunk!*

Valóban a mérkőzés itt dőlt el, mert a meghosszabbitásban a magyarok már nem remélhettek semmit. Nem is reméltek. *Ugy szálltak vizbe a kétszer három percre, mint amikor valakit a vesztőhelyre visznek.* El is véreztek szabályszerüen és a vereséget sirva fogadta az egész amszterdami magyar kolónia.

A németek mámoros boldogságban uszva csókolták össze-vissza játékosaikat, akik azért győztek, mert több volt bennük a fizikai erő és azért, mert *a magyar csapat tagjai csodálatosan rosszul tudnak uszni* és kivételes nagy technikai tudásuk mellett is agyon kellett magukat dolgozniok, hogy az előmérkőzésen ki ne kapjanak a világ leggyorsabb vizipóló játékosaitól, az amerikaiaktól.

— *Ra-ra-ra Germania! Ra-ra-ra Germania!*

A németek, akiknek bizony szintén épen elég csalódásban volt részük, olyan diadalorditást rendeztek, amihez képest az amerikaiak hires *»Ej-ej-éj! Ju-esz-éj!* kiáltása, amellyel pedig már mindenkinek tele volt a füle, enyhe suttogás számba megy.

*

A magyarok másnap kárpótlást szereztek a vivásban. Feltartva nyerték a kardcsapat verseny világbajnokságát. Csak a döntő mérkőzés volt érdekes. Magyarország és Olaszország küzdelme nagyszerü sportot hozott. A verseny végig izgalmas és végig bizonytalan volt. *Csak az utolsó asszóban dőlt el.*

A magyarok ugy indultak, mint akik könnyü győzelemmel jutnak a világbajnoksághoz. Petschauer szinte másodpercek alatt ötször vágott be Pulitinek és előbb 5:2-re, majd már 8:5-re vezettek a magyarok és csak egy asszót kellett volna megnyerniök, hogy meg legyen a szükséges kilenc győzelem. De a szerencse elpártolt tőlük: Marvi megverte Glikayst, Terstyánszki kikapott Binitől és Puliti Gombos ellen aratott diadalt.

8:7

volt ekkor a helyzet és siri csendben kezdődött meg az utolsó, a döntő asszó Petschauer és Amselni között. Petschauer szenzációsan vivott és már három tusst adott be, amikor Amselminek még csak egyszer sikerült »megvágni« ellenfelét. Ujra megvillantak a pengék és a következő pillanatban már tisztán kivehető hatalmas vágást adott Petschauer az olasznak. A magyar koloniából kitört a *huj-huj-hajrá,* de egyszerre megdöbbenve hallgattak el: *a biró Amzelmi javára jelentett be tusst.* Csaknem pontosan ugyanez az eset következett be a következő tussnál is és a *zsüri jóvoltából Amzelmi kiegyenlitett,* 3:3 volt a tussarány. A két igazságtalan itélet már Petschauert is kihozta sodrából és *a világbajnokjelölt dühében sirva fakadt.* Alig tudták lecsillapitani, de amikor megnyugodott és tovább folytatták a versenyt, egyszerre olyan vervvel támadt ellenfelére, hogy mire az olasz magához tért, a versenyt Petschauer már megnyerte 5:3 tussaránnyal, a magyar csapat pedig ismét megszerezte a kardvivó világbajnokságot.

*

Ugyanerre a napra esett a másik nagy meglepetés: *Arne Borg, a svéd uszócsoda kikapott klasszikus távján a négyszáz méteren.* A verseny egyáltalán nem indult izgalmasan. A favorit Borg azonnal az élre ment és nyugodtan megkezdte a vezetést. Száz méternél két méterrel vezetett a svéd. Ideje 1 p. 02 mp! A fordulás után Charlton ered utána, de senki sem veszi komolyan. A svédek sem izgulnak a tribünön, pedig az ausztráliai már utol is érte Borgot, de a forduló után karcsapással más ismét a svéd uszó van elől.

Erich Rademacher

a német pólócsapat kapusa és a német uszógárda legnagyobb reménysége »csak« második lett a 200 m. melluszásban

Borg csak most kezdi, mondják fagyos nyugalommal honfitársai és azt sem lehet mondani, mintha valami tulhangosan biztatnák bajnokukat. Azt mondják, nincs rá szüksége. És ugy látszik, hogy igazuk van. *Arne Borg a háromszáz méternél ismét biztosan vezet, legalább három méterrel van Charlton előtt. Zorilla, a titkos argentinai tipp csak ötödik helyen van.* Charlton ekkor kezdi a finist és *a verseny kezd érdekes lenni.* Az ausztráliai másodpercről-másodpercre jobban közeledik a svéd uszóhoz és amikor a fordulót veszik, *350-en már ismét együtt vannak.* De ez a forduló már nem hozza vissza Arne Borg előnyét és a közönség, amely még mindig csak az első két uszót figyeli, nem is veszi észre, hogy harmadiknak időközben Zorilla nyomult fel. És Charlton az utolsó ötven métert már Arne Borg előtt teszi meg. Ekkor következett aztán a legnagyobb meglepetés: *Zorilla az utolsó forduló után olyan hatalmas finisbe kezd, mintha éppen csak most indult volna el egy kis ötven méteres uszásra.* Megy, mint egy propeller. Karolja, hatalmas erővel vágja a vizet és *szemlátomást közeledik Arne Borghoz,* aki legkétségbeesettebb erőlködése ellenére sem képes átvenni ezt a gyilkos finist. Borgot harminc méterrel, Charltont husszal a cél előtt éri utól és — *az uszóstadion árbocára felrepül az argentinai lobogó.*

Peltzer nővet futóbajnok

Arne Borgot csak az vigasztalhatta, hogy huszonnégy órával előbb Rademacher is kikapott.

*

A százméteres hátuszás nem hozott meglepetést. Kojac nagy favorit volt és mindenki tudta róla, hogy akkor javitja meg a világrekordot, amikor akarja. Meg is javitotta. Olyan időt ért el, a mely *minden kétséget kizáróan az Olimpiád legjobb ideje:* 1 p. 08.2 mp. százméteres hátuszásban olyan idő, amit egyhamar nem igen fog megközeliteni uszó — hacsak Kojac nem gondolja meg magát és kiuszik még egy világrekordot.

*

Jugoszláviának eddig nem volt semmi szerepe, de ugy látszik a finisben végre mi is befutunk. *Skuteljnak* a nagyszerü maribori tornász, a párisi olimpiád világbajnoka, most is a legjobb uton van ahhoz, hogy megnyerje a tornászás egyéni világbajnokságát. Érdekes, hogy *az összes utódállamok testvériesen drukkolnak neki.* A csehszlovákok épugy, mint a magyarok és osztrákok mind az ő győzelmét várják és egyformán megtapsolják, ha a tornászok között rá kerül a sor. A csapatversenyben már nem remélhetünk. Ott tulnagy a konkurrencia.

V. B.

Ki ne szeretné

a fantázia merész birodalmát, ki ne kalandoznék szivesen a meglepő és izgalmas események birodalmában?

Ifj. Hegedüs Sándor:

Sir Douglas könyve

cimü regénye elvezet bennünket a Szahara végtelen pusztaságába, őserdők mélyére, furcsa emberek és különös állatok közé és végigéljük a legcsodálatosabb történeteket exotikus és titokzatos világokban.

Ára 50.— dinár.

Megrendelhető

a Minerva r. t. könyvosztályában

A francia szocialisták a Rajna-vidék azonnali kiürítését követelik

Brüsszelből jelentik: A szocialista internacionálé kongresszusának csütörtöki ülésén a francia szocialistapárt főtitkára Paul *Faure*, a francia delegáció nevében elvi nyilatkozatot tett a Rajna-vidék kiürítése ügyében. A nyilatkozatban

a francia szocialistapárt hangsulyozza, hogy a nemzetközi szocializmus elveinek megfelelően a legélesebben elítéli a német területek katonai megszállásának fenntartását.

A német jóvátételi fizetéseket a nyilatkozat szerint minden tekintetben garantálja a Dawes-egyezmény, Franciaország biztonságát pedig a lokarnói szerződés. Igy tehát

a Rajna-terület megszállásának a fenntartása ma már nem bir semmi jelentőséggel a versailleai békeszerződés rendelkezéseinek végrehajtása szempontjából.

A francia szocialista párt még *Briand* és *Stresemann* külügyminiszereknek azt a megállapodását sem helyesli, hogy Németország a Rajna-vidék kiürítése fejében megvásárolja a jóvátételképen átengedett vasuti kötvényeket.

A kiürítésnek feltétel nélkül kell megtörténnie.

A kongresszus a nyilatkozatot lelkes éljenzéssel vette tudomásul.

A nyolcórás munkanap pontos betartásáról szóló határozati javaslatot a kongresszus ugyancsak egyhangulag fogadta el.

Repülőgépről ledobott rakéta felgyujtotta a palicsi nádas szállót

A tüz rohamosan terjedt és a szálló épülete teljesen leégett — A kár biztositás utján megtérül

Palicson pénteken a kora délelőtti órákban kigyulladt és teljesen

leégett a fürdőtelep egyik szállóépülete, a több mint száz esztendős »nádas«,

amely a régi Palics egyetlen emléke volt.

A tüzet egy gyakorlatozó repülőgépről ledobott rakéta idézte elő.

A rakéta pillanatok alatt lángba boritotta az egész épületet és attól lehetett arani, hogy meggyullad a megete levő erdő is, ami maga után vonta volna ugy a kisvendéglő, mint a fürdőigazgatóság épületének elpusztulását is. Szerencsére ez azonban nem következett be, ami a fürdő személyzetének és az idejében kivonult tüzoltóság megfeszitett munkájának köszönhető.

Tüzcsóva a levegőben

Délelőtt fél tiz lehetett, amikor Palics felett megjelent egy katonai repülőgép, amely több száz méternyi magasságban több kört irt le, majd egyszerre csak a gépről *füstfelhő szállt alá*, a következő pillanatban pedig rémült kiáltások törtek fel:

— *Ég a szálloda!*

Azok, akik kiváncsiságból figyelték a repülőgép manöverezését, látták, hogy a gépről valami füstfelhőbe burkolt tüzes csóva hullott le, amely a levegőben irányt változtatva, egyenesen a nádtetejü szállóépületre zuhant. Az első pillanatban azt hitték, hogy a gépnek történt baja és a szálló tetejére égő olaj zuhant le. Ezt a feltevést megerősiteni látszott az a körülmény is, hogy a repülőgép hirtelen lereszkedett és igy hallhatóvá vált, hogy a motor nem müködik rendesen, hanem többször kihagy. A megrémült fürdőközönségnek azonban nem volt ideje a géppel törődni, amely időközben tova is szállt, mert a tüzcsóva felgyujtotta az épületet. Néhány perccel később

az egész szálló egy lángtenger volt.

A fürdő igazgatósága azonnal értesitette a tüzőrséget, a templomban pedig félrevertek a harangokat, amely az egész környék lakosságát figyelmessé tette és az emberek százával futottak a tüz szinhelyéhez, hogy segitségül lehessenek az oltási munkálatokban.

A tüzőrségről nyomban utnak inditották a szerkocsikat, amelyek azonban az utjavitások miatt nem roboghattak teljes sebességgel. Utközben Drahota András soffőr, aki szintén Palicsra igyekezett, utolérve a tüzoltókocsikat, több tüzoltót felvett kocsijára és igy néhány perc mulva a tüzoltók már megkezdhették az oltási munkálatokat a rendelkezésre álló tömlők segitségével, mig a szerkocsik és a motoros fecskendő csak husz perccel később értek ki.

A rendőrség részéről *Momirovics* Veljkó dr. rendőrfőkapitány és *Miatov* Tósa figyeletes rendőrkapitány, valamint több rendőrségi tisztviselő szállt ki a rend fenntartása és a nyomozás meginditása végett, azonkivül megjelent a helyszinen *Milassin* Andor volt tüzoltófőparancsnak és *Petonszki* Ferenc helyettesparancsnok, akik közösen irányitották az oltási munkálatokat.

Mire a tüzoltóság odaérkezett a tüzhöz, az épület megmentéséről már nem lehetett szó, a tüz átégette az épület husz centiméter vastagságu mennyezetét és a szobák padlózata is tüzet fogott.

Pánik a szálló lakói között

A szálló lakói között leirhatatlan pánik keletkezett. Az egyik szobában egy idősebb beteges hölgy tartózkodott a kisfiával. Amikor a kiáltásokra figyelmes lett, rémülten futott ki és *az égő épület előtt az izgalmak következtében összeesett*. Egy másik szoba lakója még ágyban volt és az égő gerendák ropogására ébredt fel. Félálomban ugrott ki ágyából és hiányos öltözetben szaladt ki a lángokban álló épületből. Többen nem tartózkodtak odahaza és igy a lezárt lakásukat fel kellett törni, hogy a berendezést kimentsék.

A mentési munkálatokban a fürdő személyzetének nagy segitségére voltak a fürdővendégek is, akiknek közreműködésével sikerült az épületből mindent kimenteni. Később az egyik szobában a tüzoltók egy falraakasztott zsebórát is találtak, amely már vörösen izzott, de ennek ellenére is tovább járt, pontosan mutatva az időt.

Órákon keresztül égett a szálló

A tüzoltók lázas sietséggel kisérelték meg a tüz lokalizálását. Pillanatok alatt üzembe helyezték a motoros fecskendőt, amely hét centiméter átmérőjü vizsugarat zuditott az égő épületre. A viz azonban nem tudott megbirkózni a lángokkal, amelyek már a szobák falait nyaldosták és belekaptak az épület háta megett álló fák lombjaiba. Ezért elsősorban arra kellett törekedni, hogy a tüz tovább ne terjedjen és a vizsugarakkal a közeli erdő fáit, valamint a közvetlen szomszédságban álló épületeket árasztották el. Ezzel az intézkedéssel azután sikerült elejét venni a fenyegető erdőtüznek, mig a szálló épülete leégett és

csak a csupasz falak maradtak meg.

A déli harangszó már elhangzott, amikor a tüzet teljesen sikerült lokalizálni, mire a tüzoltók vissza is tértek, csupán két embert hagytak hátra.

A kár biztositás utján megtérül

A rendőrség időközben megindiotta a nyomozást annak megállapitására, hogy valóban a repülőgép rakétájától gyulladt-e ki a szálló épülete. A rendőrség embereinek a nyomozásban segitségére voltak azok, akik szemtanui voltak a rakéta leesésének. Többen jelentkeztek, köztük *Nagy* Adorján magántisztviselő, *Malagurszki* Péter, *Suha* János, *Váradi* József, *Láng* Ferenc, a fürdőtelep alkalmazottai, *Uecskó* Milivoj kertész és *Toriccelli* vivómester, akik egybehangzóan mondották el, hogyan keletkezett a tüzkatasztrófa.

A nyomozás során megállapitotta a rendőrség, hogy a szállóépületet a fürdőigazgatóság a várossal kötött megállapodása értelmében bebiztositotta. Az épület száznyolcvanezer dinárra volt biztositva a *Rossia Fonsiere* biztositó társaságnál, ugyhogy a fürdőigazgatóság, illetve a város kára megtérül. A kár nagyságát pontosan még nem sikerült megállapitani, de az előreláthatólag jóval meg fogja haladni a biztositási összeget.

Nyilatkozik a repülőgép pilótája

Időközben a tüz szinhelyén összesereglett emberek körében elterjedt az a hir, hogy a repülőgép, amely a tüzet előidézte, lezuhant a tüzérlaktanya közelében. Kiderült, hogy a gép a tüzérlaktanya mögött leszállt, mert a pilóta jelentést akart tenni a történtekről a katonai parancsnokságon.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa autón kiment a repülőgéphez, amely a tüzérlaktanya mögötti tallón, a Prokeschszállás közelében ereszkedett le. A repülőgépet két szuronyos rendőr őrizte, azonkivül ott tartózkodott *Schuch* Antal noviszadi repülőfőhadnagy, megfigyelő és *Kuzmanovics* Matija pilóta, akik már épp az induláshoz készülődtek, amikor az autó a gép közelében megállt.

Schuch főhadnagy kiváncsian indult el az autó elé és amikor megtudta, hogy ujságiróval áll szemben, mosolyogva kérdezte:

— Mi az, mi történt Pailcson?

— Leégett az egyik szállóépület.

— Azt tudom, de azonfelül más baj nem történt?

— Nem égett ben senki — nyugtatta meg munkatársunk, mire Schuch főhadnagy láthatóan megkönnyebbült és a legnagyobb előzékenységgel mondotta el, hogyan idézte elő akaratlanul a szerencsétlenséget.

— Reggel fél hétkor indultam el Noviszadról Kuzmanovics pilótával — mondotta Schuch főhadnagy — azzal a parancsal, hogy a szuboticai határban gyakorlatot tartsak a lovassággal. A Breguet XIX-es tizenkét hengeres géppel indultunk el és hét óra után érkeztünk Szubotica felé, ahol nyomban bekapcsolódtam a gyakorlatba. Fel kellett kutatnom a lovasságot, aminek megtörténte után erről jelzést kellett leadnom. Több kört irtunk le a város felett, majd Palics felé repültünk és épp a tó felett voltam mintegy nyolcszáz méternyi magasságban, amikor észrevettem a lovascsapatokat. Erre egy rakétát lőttem ki és ami azután történt, csak a véletlennek tulajdonitható. A világitórakéta ugyanis esés közben egy légáramlatba jutott és igy irányt v[illegible]ztatva, rázuhant az épület tetejére... Miért nem mászott valaki utána, hogy ledobja?

— Nem lehetett, mert pillanatok alatt lángra lobbant a nádtető — válaszolta munkatársunk.

— Igazán sajnálom. Amikor láttam, hogy a rakéta felgyujtotta a tetőt, lereszkedtem és husz méter magasságban elrepültem a lángok felett, mert az első pillanatban nem tudtam, hogy mi ég. Azután itt leszálltam, hogy jelentést tehessek a parancsnokságon a történtekről. Az a baj, hogy a rakéta nem sulyos és könnyen tovább sodorhatja a szél... Tessék csak ide nézni...!

Ezzel elővett egy rakétát és a rakétalövőpisztolyt, majd átadta a pilótának, hogy süsse el. Tompa dörrenés után vakitó-vörösesen égő tüz-csillag repült a magasba, amely a gyenge szélben ide-oda lebegve, zuhant le a tarlóra, ahol azután nyomban lealudt.

— Látja? — mondotta Schuch főhadnagy. — Erre én is el voltam készülve, de ki gondolhatta volna, hogy mélyen a tó felett kilőtt rakéta elrepüljön többszáz méternyi távolságra? A vizsgálat egyébként majd megállapitja.

Egy fotoriporter engedélyt kért arra, hogy lefotografálja.

— Pardon — tiltakozott mosolyogva — én nem állok a gép elé. Nemsokára megyek vissza Noviszadra és repülés előtt sohasem engedem, hogy lefényképezzenek. Minden repülő igy van ezzel. Ez már repülőkabala.

A következő percben berregett a motor és kevéssel alább már felemelkedett a gép. Schuch főhadnagy a megfigyelőülés karfájára támaszkodva, csaknem állva, integetett le a magasból.

HIREK

— **A noviszadi polgármester Beogradban.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota Braniszláv noviszadi polgármester, dr. Markovics Giga városi gazdasági tanácsnok és Plavsics Nikola városi müszaki tanácsos hivatalos ügyekben Beogradba utaztak.

— **Szenta város rendkivüli tanácsülésen hódolt Radics István emlékének.** Szentáról jelentik: Gyorgyevics Szlobodán polgármester péntek délelőtt rendkivüli tanácsülést hivott össze, amelyen meleg szavakkal méltatta Radics István érdemeit. A polgármester szavait a tanácstagok állva hallgatták végig. A gyász jeléül a tanács elhatározta, hogy a városházára kitüzeti a fekete lobogót

— **A beogradi főispán hivatalvizsgálata Becskereken.** Becskerekről jelentik: Rajics Szvetiszláv becskereki főispán csütörtökön és pénteken hivatalvizsgálatot tartott a becskereki városházán. A főispán az összes osztályokat a legnagyobb rendben találta és tapasztalatai felett elismerését fejezte ki dr. Sztajics Jován polgármester előtt.

— **A bácskai tartományi választmány ülése.** Szomborból jelentik: A tartományi választmány pénteken Klicin Mita elnöklete alatt ülést tartott, amelyen több aktuális ügyet intéztek el. Megbeszélték a szepember 15. és 20-ika között a Noviszadon a komló- és kertészeti termények kiállitás ügyét és elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki. A tartomány a kiállitás céljaira tizenötezer dinárt szavazott meg. A bizottságot, amely a kiállitás előkészitésében résztvesz, a hétfőn Noviszadon tartandó konferencián fogják véglegesen összeállitani. A sztarisziváci állatkiállitás céljaira a tartomány 5000 dinárt szavazott meg. Tárgyaltak a zagrebi tartománygyülés átiratát, amelyben közölték a szombori tartománnyal Radics István halálát és azt, hogy a zagrebi tartomány e hó 12-ikén Zagrebban gyászülést tart. A gyászgyülésen és Radics István temetésén a szombori tartományt Konyovics Nikola fogja képviselni.

— **A szuboticai parasztdemokrata koalició küldöttsége szombaton este utazik Zagrebba.** A szuboticai parasztdemokrata koalició küldöttsége szombaton este fél hét órakor utazik Zagrebba a temetésre külön kocsikban. A vezetőség felhivja a résztvenni óhajtókat, hogy utrakészen szombaton este legyenek a szuboticai, illetve a közbeeső állomásokon.

— **A jugoszláviai grafikai munkások társaskirándulása.** A jugoszláviai grafikai munkások és munkásnők szövetségének szuboticai csoportja vasárnap társaskirándulást rendez a Palics mögötti akácos erdőbe. Indulás Szuboticáról reggel öt órakor vonattal.

— **A szombori Zemaljska Kreditna Banka csődegyezkedési tárgyalása.** Beogradból jelentik: A szombori Zemaljska Kreditna Banka csődügyében a beogradi kereskedelmi törvényszék 43.414. számu határozatával ez évi szeptember 4-ikén délelőtt kilenc órára tüzte ki a csőd egyezkedési tárgyalást. A tárgyalást Beogradban tartják meg, mivel a csődbe ment bank székhelye Beogradban van.

— **Egy gyorsvonat elgázolt egy autót, amelynek öt utasa szörnyet halt.** Liszszabonból jelentik: Curia vasutállomás közelében egy pályaőr vigyázatlansága következtében a gyorsvonat elgázolt egy autót, amellyel hat utas igyekezett a város felé. Az autó utasai közül öten meghaltak, a hatodik sulyosan megsebesült

Szegény cigánygyerek

A cigánygyerek voltaképen nem is különbözik semmiben a többi rendes szegénygyerektől. Először is: nem olyan fekete, mint amilyennek a falra festik, azután a cigánygyerek egyáltalán nem tud cigányul és nincsen tisztában a cigánykerék fogalmával sem. Rongyos nadrágocskája van, nemzetközi nyelveket tudó nagy diószemei és faji specialitásaiból mindössze a hegedüt viseli látható helyen. A hegedüt, amely határozottan sötétebb barna, mint a tulajdonosa, ott szorongatja a hóna alatt és egy ujjal pötyögteti ki rajta a babám sárga csizmájáról szóló népdalt.

A lokál előtt egy kicsit pislogni kell a jámbornak a fenonagy világitástól, de azért tiszteletreméltó bátorsággal vonul el az asztalok előtt. Mindenkinek a szemébe néz fürkészve, biztos azt próbálja kitalálni, hogy vajon médium-e az illető. Szereti-e a méla hegedüszót és őriz-e netán egy-két nótácskát a legtitkosabb szivemélyén.

— Szabad a nótáját kérem — próbálkozott a harmadik asztalnál.

— Vékony deszka kerités — árulta el habozás nélkül a megszólitott, mire nem éppen kristálytisztán, de nyomban felcsendült a megrendelt népdal.

A másik végen enyhe borközi hangulat kellős-közepébe bukott bele. Minden külön értesités helyett az asztal tetejére állitották, mint egy táncosnőt és a cigánygyereknek le kellett játszania az egész repertoárt. Egy kövér bácsi a könnyekig elérzékenyült a produkcióktól.

— *Egy kis lányért busulni nem jó* — orditotta meggyőződéssel és üzembe helyezte a zsebkendőjét.

A *Befutta az utat a hó* — kezdetü mélabus pedig már a kánikulára való tekintettel is forró sikert aratott. Minden a legteljesebb rendben folyt volna le, ha a legális, adófizető zenekar ugyanekkor rá nem zendit egy talpalávalóra. Szegény cigánygyerek ebben a pillanatban lehetetlenné volt téve. Megfosztották a létjogosultságától. A primás néhány olyan pillantást vetett a konkurrensre, amely még költői tulzással sem volt barátságosnak mondható. Mindennek a tetejébe pedig a kar csakazértis állandóan dübörgő dolgokat játszott, hogy elnyomja a cigánygyerek árva nyirettyüjét.

Szegény ugy ódalgott el a tett szinhelyéről, mint egy kiporolt hadvezér. De a pohár még mindig nem telt csordultig, az ajtónál vésztjósló pillantással állitotta meg a másodhegedüs.

— Hogy merted idetólni a képedet? — tört ki belőle a konkurrens.

— Hát... ugy hivtak — szepegte a rajkó.

— Annyit mondok, hogy itt ne lássalak többet, mert... — és harci készenlétbe helyezte a vonót.

— Az az ur ott — mutatott az érzékeny kövérre — az hivott, hogy huzzam el a nótáját.

— Melyik az? — hördült fel a kontrás.

— Csicsónénak három lánya.

— Azt mondta, hogy huzd el?

— Azt.

— Hát akkor ki innen, de rögvest, mert majd én huzom el, de a tiédet...

A csokoládészinü legény látható erőfeszitéseket tett rá, hogy elpiruljon. Véget vetett a zenének és megvető pillantás kiséretében eltünt.

Odabenn pedig nyomban felzendült Csicsónénak mind a három klasszikus lánya.

—...galambom... — kisérte a zenét megható igyekezettel a kövér megrendelő. Neki ugyis mindegy, hogy ki érzékenyiti el.

(d.)

*

— **A leányt megszöktették — az apát letartóztatták.** Kulpinból jelentik: Dániel Gizella tizennyolc éves kulpini leány csütörtökön átköltözött udvarlójának, Novakov Ráda falubeli legénynek a házába. Amikor a leány apja, Dániel Gábor, aki nem nézte jó szemmel a fiatalok szerelmét, tudomást szerzett az »uszkocsizás«ról, töltött puskát vett elő és a fegyverrel a kezében futólépésben sietett a legény háza felé. A főuccán a feldult arcu, fegyveres emberre figyelmessé lett két szabadnapos rendőr, akik felszólitották Dánielt, hogy adja át nekik a puskát. A felbőszült apa nem engedelmeskedett a rendőrök felszólitásának, sőt lelövéssel is megfenyegette őket. A rendőrök erre fegyvereikért rohantak és mire visszaérkeztek a községházáról, Dániel már odaért a ház elé, amelyben leánya rejtőzködött. Az apa betörte a ház kapuját és már fegyverét készült elsütni, amikor a rendőrök rárohantak és kicsavarták kezéből a puskát. Dániel Gábort letartóztatták és meginditották ellene az eljárást.

— **Betörőbanda garázdálkodásai Becskereken.** Becskerekről jelentik: Péntekre virradó éjjel Becskereken két ujabb betörés történt. Ismeretlen tettesek betörtek Mihajlovics Mihály vasuti fütő lakására, ahol az értékesebb holmikat összecsomagolták, de amikor azokat el akarták vinni, a kutyák ugatni kezdtek az udvaron, mire a betörők zsákmányukat hátrahagyva elmenekültek. A Magyar-uccában Gerich Jánosné lakásába törtek be, de itt is megzavarták őket munkájukban. Dr. Krstics Jován becskereki kórházi orvos szintén jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek ellopták a zsebóráját.

— **Csurugon letartóztatak egy zagrebi ujságirót.** Noviszadról jelentik: A csurugi csendőrség csütörtökön letartóztatta Boskovics Antal ujságirót, a zagrebi »Opstanak« cimü lap szerkesztőjét, akit azzal vádolnak, hogy a falubeli lakosság körében a jelenlegi rend ellen izgatott. Boskovicsot beszállitották a noviszadi ügyészségre, amely pénteken megszüntette az eljárást az ujságiró ellen, mert az izgatás vádját nem találta beigazoltnak. A lapszerkesztőt toloncuton visszaszállitották Zagrebba.

Mercedes és Leokádia

Nem autómárkák. Urilánykák a palicsi strandról. Az egyik képujságban pillantottam meg a fotografiájukat. Álltak a parton, festői pózban, ingerlő dresszecskében, legbüvösebb mosolyukkal és legfinomabb ruzsukkal az ajkukon. Lenn a nevük: Weisz Mercedes, Róth Carmen, Kovács Alma stb. A Mercedesnek olyan dupla tokája volt, hogy én pirultam miatta. Ez a névtéboly. Egy polgári szüznek feldulni az életét ilyen nagyigényü, sokat igérő és sokat követelő keresztnévvel. A nekivadult spiszbürger anyák lelopják az összes parfömmárkákat, hogy buján, egzotikusan, sejtelmesen hangzó nevet adhassanak leányaiknak. Elplagizálják a mozicsillagoktól, a szappangyáraktól, tyukszemirtószerekről, autókról, cipőkrémekről, hashajtókról. A szuboticai mamák még a Jolly Jockeből is kicsenték a Jollyt, azért születik ujabban anyi Grün Jolly és Buzás Jolly, hogy a Kittykről, Salomekről, Ruthokról ne is beszéljünk. Ősapáik valamikor a Leokádia és a Kunigunda nevekért rajongtak. Milyen költői is lehetett a lovag, amikor elrebegte:

— *Brunhilda meghalok érted!*

Vagy a hasonnevü gőzmalomról elkeresztelt hölgy lábai előtt fetrengő lovag:

— *Viktória, legyen az enyém!*

Az embernek libabőrös lesz a háta a gyönyörüségtől, ha erre gondol. Sajnos az Eudoxiák és Xéniák kimentek a divatból, akár a Milcsik és a Pruttyik. Még tiszta szerencse, hogy mi férfiak olyan konzervativok vagyunk, nem csapunk fel Brunoknak, Olafoknak, hanem addig takarózunk, ameddig a paplanunk ér: megmaradunk Adolárnak, Mórnak, Izidornak. Az embernek legalább nem kell pironkodnia az uj generáció előtt, hogy a saját gyereke röhögjön a szeme közé:

— De papa az istenért, hát mér' engedted ezt a gyalázatot?

Tsin.

— **A rokkantadó csökkentését kérik a szentai adófizetők.** Szentáról jelentik: 1925. év végéig a jövedelem és vagyonadó alapján vetették ki a rokkantadót és a katonai kamarai adót. Időközben mintegyi százhusz adófizető jövedelem és vagyonadóját törülték és kevesbitették. Ezek most azt kérik, hogy rokkant es katonai kamarai adójukat is a törlés, illetve a csökkentés arányában vessék ki.

A szép horvát

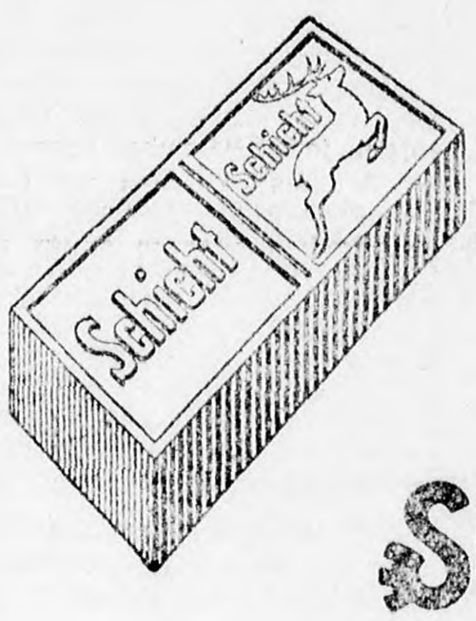

nő szereti a szép fehérneműt, amely mindig ragyogó tiszta és tartósan jókarban marad. Ezért mosáshoz csakis

SCHICHT SZAPPAN-t

használ.

— **Szentán megalakult a nyugdijügyi bizottság.** Szentáról jelentik: A városi nyugdijügyek intézésére pénteken nyugdijügyi bizottság alakult. A bizottságnak nyolc képviselőn kivül Vorgics Szlávkó főkapitány, dr. Ludaics Milos főügyész, Kirjakovics Braniszláv a tagjai. A tisztviselők Jakovlyevics Zsárkó számvevőt és Radovics Gyuró földadónyilvántartót választották be a bizottságba.

— **Szerencsétlenség tüzoltás közben.** Szentáról jelentik: Klauz Ferenc szobafestő Munkás-telepi lakásán pénteken tüz ütött ki. Az istálló már égett, amikor a házigazda benyomult a lángbanálló helyiségbe, hogy kimentse a bentlevő tehenet. Ebben a pillanatban az égő istálló tetőzete beszakadt és Klauzt a gerendázat maga alá temette. A szerencsétlen ember fején és mellén sulyos égési sebeket szenvedett.

— **Öngyilkos lett egy tizenhatéves becskereki tisztviselőnő.** Becskerekről jelentik: Macher Magda tizenhatéves becskereki tisztviselőnő csütörtökön délután kiment a Bega-partra, uszódresszt, vett magára és öngyilkossági szándékból a folyóba ugrott. A holttestet este fogták ki a halászok.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Meleg és kissé felhősebb idő várható.

Ügyvédi hir. Dr. *Müller* Alexander ügyvéd irodáját Bácska-Topolán az ujonan épült Tölgyesi-féle emeletes házban, a gazdakör fölött megnyitotta.

— **Prágától néhány kilométerre lezuhant egy jugoszláv repülőgép.** Zagrebből jelentik: Gradisnik jugoszláv repülőkapitány, aki benzinhiány miatt Zagrebtől néhány kilométernyire kényszerleszállást végzett csütörtökön délután hat órakor folytatta utját Prágába, ahová nyolc óra harmincöt perckor érkezett meg. Néhány perccel Gradisnik leszállása előtt Hugl jugoszláv kapitány néhány percnyire a repülőtér előtt lezuhant A gép erősen megrongálódott, de se Huglnak, se a megfigyelőnek nem történt baja. — Makovszki lengyel repülő, aki Zagrebből Brünn felé vette utját a kitüzött időre nem érkezett meg Brünnbe. Az eltünt lengyel repülő felbutatására három segélygépet inditottak utnak, amelyeknek Maribor közelében sikerült is ráakadniok Makovszkira. Makovszki motorhiba miatt kényszerleszállást végzett és elállt a versenyben való további részvételtől.

— **A jugoszláv-magyar határforgalmi bizottság Szuboticán.** A jugoszláv és a magyar kormány által kiküldött bizottság, amely két hónappal ezelőtt kezdte meg működését, hogy az összes határforgalmi és kettősbirtokosi kérdésekben közös megállapodás alapján konvenciót hozzon létre, ujból Szuboticára érkezett. A bizottság, amelynek elnöke dr. Erhardics külügyminisztériumi osztályfőnök, a városháza kis tanácstermében ülésezik.

— **Hirtelen meghalt a torzsai volt községi aljegyző.** Noviszadról jelentik: Torzsán szerdán hirtelen meghalt Ivanov Zsivkó, volt községi aljegyző. A jegyzőt szivszélhüdés ölte meg.

— **Gimnáziumi magántanulók a bácskai tartomány területén csak Szuboticán és Noviszadon vizsgázhatnak.** A közoktatásügyi miniszter legujabb rendelete szerint a gimnáziumi magánvizsgákat két részre osztották. Az osztályvizsgákat a bácskai tartomány területén csak a szuboticai főgimnáziumban lehet letenni, mig érettségi vizsgák magántanulók számára csupán a noviszadi főgimnáziumban lesznek. A magántanulók augusztus 15-éig a legközelebbi gimnáziumban tartoznak jelentkezni vizsgára és onnan fogják őket Noviszadra, illetve Szuboticára utasitani.

— **A Népszövetség tárgyalni fogja a kitiltott magyarországi sajtótermékek ügyét.** Genfből jelentik: Ismeretes, hogy a Népszövetség kebelében szervezett szellemi együttmüködés bizottsága párisi intézetét bizta meg annak a magyarországi panasznak a megvizsgálásával, amely kifogásolja azt, hogy az utódállamok területeikre nem engedik be a magyar szellemi termékeket. A bizottság julius 30-ikán tartott ülésén foglalkozott ezzel a panasszal, de a gyülés lefolyásáról s a bizottság határozatáról csak most kerültek hirek a nyilvánosságra. Ezen a gyüléson az angol, az olasz, a német és a svájci delegátus élénken támogatta a magyar álláspontot, majd elhatározták, hogy javaslatot terjesztenek a Népszövetség elé, hogy a Népszövetség foglalkozzék az üggyel. A bizottság kimondotta, hogy kivánatosnak tartja a népek szellemi együttmüködését, valamint azt is, hogy az ismeretek kicserélése a népek között minél intenzivebb legyen. A Népszövetség legközelebb tárgyalni fogja az ügyet.

— **Macdonald bizik benne, hogy uralomra kerül.** Torontóból jelentik: A kanadai köruton lévő Macdonald Torontóban nagy beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy talán nincs messze az idő, amikor tovább folytathatja az első angol munkáskormány által megkezdett munkát. Kijelentette, hogy pártja a nagy angol belpolitikai problémák megoldására törekszik, különösen a munkanélküliségnek és az alacsony béreknek kérdését akarja rendezni. Elismerte, hogy az angol munkáspárt ellensége a kommunizmusnak, ő maga pedig gyülöli a bolsevizmust, azonban mindig azon az állásponton volt, hogy a szovjetkormányt az európai béke érdekében el kell ismerni. Ha Anglia elismeri a szovjetet, ez csak az angol kereskedelem fejlődését fogja előmozditani.

CHINOFERRIN

kina vasbor a legkiválóbb gyó yszer vérszegénye: és sulyos betegségből lábbadozóknak. Kapható a gyógyszertárakban vagy a főlerakatnál: **Mr. M. Klešić** gyógyszerész Samobor

— **Meghalt százötéves korában az utolsó rabszolga.** Newyorkból jelentik: A Bahama-szigetek Nassau nevü városában most meghalt százöt éves korában egy Martin Sawyer nevü néger. Az öreg négernek érdekes multja volt. Gyerekkorában Afrikából hozták ide a rabszolgakereskedők. Rabszolgasorsban élt egész addig, amig a polgárháboru végén a rabszolgaságot el nem törölték. Ekkor egy kis földet szerzett magának. Földjét egymaga müvelte halála napjáig. Teljes egészségben és erőben dolgozott még százöt éves korában is, senkitől sem fogadott el segitséget. A városban ünnepélyes temetést rendeztek az utolsó rabszolga tiszteletére.

— **Augusztus 19-ikén tartják meg Molon az uj képviselőtestületi választást.** Molon tudvalevőleg megsemmisitették a községi képviselőválasztásokat és a belügyminiszter az uj választások megejtéséig Dolina Vásza személyében komeszárt rendelt ki, aki augusztus 19 ikére rendelte el az uj választásokat. A magyar párt beadott listáját a törvényszék alaki okokból visszautasitotta és uj listát már nem lehetett beadni. Ezzel szemben Molon »polgári blokk« néven uj listát adtak be, amelyet a törvényszék jóváhagyott. Az uj listán javarészt a magyar pártból kilépett tagok szerepelnek.

— **Hangverseny Vrbászon.** Szénássy Karcsi, a fiatal, tehetséges hegedümüvész, a budapesti Zeneakadémia növendéke szombaton tartja hegedühangversenyét Vrbászon. Szénássyt Bergel Lili zongoramüvésznő kiséri zongorán.

— **A görög kormány kifizeti az epiruszi rablóbandának a letartóztatott képviselőjelöltekért követelt váltságdijat.** Londonból jelentik: Athéni jelentés szerint a görög kormány hétmillió drachmát utaltatott ki a nemzeti bank pénztárából Melasz képviselőjelölt családjának, hogy kifizethessék azt a váltságdijat, amelyet az epiruszi rablóbanda követelt az elhurcolt képviselőjelöltekért.

Nincs többé fájdalom az étkezés után

Csak azok, akik már érezték a rossz emésztéssel járó fájdalmakat és kinokat, a felfuvódást és az étkezés után fellépő rossz érzéseket, tudják azt a nagy előnyt megbecsülni, amit a Magna-por jelent. Ez a gyógyszer gyorsan és biztosan hat. Néhány pillanat alatt megszünnek a fájdalmak. A Magna-por a legjobb, amelyet rossz emésztésnél szedni kell, mert ez semlegesiti a savakat, leköti az étkezés nyomán keletkező gázokat és ennek folytán a gyomor rendszeresen és akadálytalanul müködik. Vegyen még ma a gyógyszertárban egy csomag Magna-port, ha étkezés után fájdalmakat szokott érezni, vegyen be abból egy kis kanállal egy pohár vizben és azonnal elfelejti, hogy valaha is tudta, hogy mi az a rossz emésztés. A Magna-port ajánlják az orvosok és a legtöbb kórház is ezt alkalmazza.

Minden gyógyszertárban és drogériában kapható, csomagja a használati utasitással együtt 4 dinár. Ahol nem lenne kapható, rendelje meg postán a LABORATORIJ ALGA, SUŠAK, Tvornička 91 cimen és mellékeljen leveléhez 2 csomagra 10 dinárt.

A **fürdőszezón Krapinske-Toplicén** tetőpontját érte. A fürdővendégek egy része julius utolsó napjaiban gyógyultan, friss erővel hagyta el a fürdőhelyet, de az eltávozott fürdővendégek helyét uj, gyógyulást és üdülést kereső vendégek töltötték már be, olyannyira, hogy ma már ismét ajánlatos előzőleg gondoskodni szobáról. A mult vasárnap a zagrebi »Lira« dalegyesület rendezett nagyon sikerült matinét a fürdő nagy hangversenytermében, ugyanaz este a pregradai »Kunagora« dalegyesület koncertezett. A hangversenyen Dominics mérnök cselloszámai és Dominicsné zongorán előadott gyönyörü számai keltettek feltünést. Egész vasárnap tömve volt a fürdő, az autóforgalom hihetetlen méreteket öltött. Jelenleg a következő fürdővendégek üdülnek Krapinske Toplicán: dr. Lang Arthur zagrebi főorvos, Vrbanics Tomiszláv igazgató, dr. Mandics Antal opatijai ügyvéd, Kuczinszky Egon szolgálatonkivüli meghatalmazott miniszter és neje, Goldberger Alfréd bródi nagykereskedő, főtisztelendő Sztárcsevics György otočaci esperesplébános, Sachs Rudolf igazságügyi tanácsos és neje Zagrebből, Poparics Bare és Brozovics Ferenc egyetemi tanárok.

— **Beesett a cséplőgépbe.** Belacrkváról jelentik: A belacrkvai Herlacher-féle cséplőtelepen borzalmas szerencsétlenség történt. Veszelinov Ljubica harminchat éves özvegyasszony, két gyermek anyja, a cséplőgépnél dolgozott. Munka közben a szerencsétlen asszony beleesett a cséplőgép mozgószekrényébe. A balesetet a mellette dolgozó emberek akkor vették észre, amikor az asszonynak már csak a feje látszott ki a dobból. Egy munkás elkapta az asszony haját és mielőtt teljesen elnyelte volna a gép, sikerült kirántani. A gép körül dolgozó munkások elé ekkor borzalmas kép tárult. Veszelinov Ljubicának mind a két lábát egészen a derekáig lemetszette a gép. A lábak helyén csak véres csonk volt, a két lábszárt pedig a cséplőgép összemorzsolta. A szerencsétlen asszonyt azonnal beszállitották a kórházba, de már nem lehetett rajta segiteni: két órai kinos szenvedés után meghalt. A vizsgálat megállapitotta, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

Az ármentesitő társaságok adósságai magyar pénzintézeteknél. Jugoszlávia és Magyarország között nemrég létrejött és rövidesen életbelépő konvenciók értelmében rendezésre kerülnek az ármentesitő társulatainak magyar pénzintézeteknél fennálló háboru előtti adóssága is. Hogy a minisztériumnak már most rendelkezésre álljanak a hiteles adatok, a földmivelésügyi minisztérium köriratban felszólitotta az összes ármentesitő társulatokat, amelyeknek magyar pénzintézeteknél adósságaik vannak, hogy a hiteles adatokat küldjék be a minisztériumnak. A megkötött konvenció szerint minden 100 békekorona adósságot 250 dinárral fizetik vissza.

— **Olasz repülők katasztrófája Délamerikában.** Rio de Janeiroból jelentik: Ferrarin és Delprete olasz repülőket, amióta amerikai talajra értek, állandó balszerencse üldözi. Csütörtökön S 62 jelzésü Savoya-Marchetti gépükön egy braziliai mechanikussal próbarepülésre szállottak fel. Nemsokára azonban a gép lezuhant és darabokra tört. Ferrarin több bordáját törte és tüdején sérült meg, mig Delprete combtörés árán szabadult. Legsulyosabban a mechanikus sérült meg, aki most élet-halál között lebeg.

— **Óriási tüz Brusszában.** Konstantinápolyból jelentik: Brussza városában nagy tüz tört ki, amely négy szállodát, hat lakóházat és negyvennyolc üzletet elhamvasztott.

Az uj bortörvény. Az uj bortörvény ügyében az ország minden részéből érkezett delegátusok csütörtökön értekezletet tartottak Zagrebban és az értekezleten elkészitették az uj bortörvény végleges tervezetét, amely főleg a bortermelők szempontjából igen előnyös.

IX. Reichenbergi vásár. A csehszlovákiai külkereskedelemmel a legszorosabb összefüggésben áll a reichenbergi mintavásár, amely a legkedvezőbb bevásárlási helye azoknak a kereskedőknek, akik csehszlovákiai gyárakkal összeköttetést keresnek. Az ezidei vásár, amelyet augusztus 18—24-ikén tartanak, ismét hü kifejezője lesz a csehszlovákiai ipar és termelés előretörésének, nevezetesen a *textilvásár*, amelynek hire és mintaszerüsége már az egész világra eljutott és a földkerekség minden részéből nagyszámmal érkeznek Reichenbergbe textilárukereskedők szükségleteik lefedezése céljából. A textilvásár kiegészitőjének mondható a *müszaki vásár*, főleg azonban a *textilipari gépek* nagyarányu kiállitása, ahol a legujabb rendszerü és a legtökéletesebb ujitásokkal ellátott textilipari gépek kerülnek bemutatásra. Külön ki kell még emeini a *modern iroda-, a reklám-, a találmányok és ujdonságok-, a rádió- és a szállodai berendezések és éleimiszervásárt*, azonkivül az üveg-, porcellán-, játékáru- és luxuscikkek bemutatóját.

Akiknek a szivmüködése gyenge, erőlködés nélkül ugy érhetnek el könnyü székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserüvizet. Szivszakorvosok megállapitották, hogy a *Ferenc József* viz sulyos billentyühibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Szépségápolás. Hajszálak, redők, anyajegy, szemölcs, végleges eltávolitása villannyal. Hámlasztókurák és kékfénykezelés. Kaphatók saját készitményü szeplő, májfolt, mittesszer, pattanás elleni és arcfehéritő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelés utánvéttel. Tanitványokat kiképzek. *Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Aleksandra ul. 4.*

— **Három és félmillió dinárt kapott Szombor utépitésre.** Szomborból jelentik: A város 3,300.000 dinárt kapott a pénzügyminisztertől a városi utak rendbehozására. Ezt az összeget még a vámhivatal szedte be kövezetadó cimén, de ez a várost illeti meg. A pénz kiutalásával egyidejüleg az épitészeti minisztérium is értesitette a várost, hogy jóváhagyta azt a tervezetet, amelyet a városi tanács terjesztett be az uj utak kövezése ügyében.

Felhivás. A baranyai menekültek országos egyesületének szuboticai vezetősége felhivja a tagokat, hogy pontos adataik felvétele végett okvetlenül jelentkezzenek folyó hó 12-ikén délelőtt 9—12 óra között az egyesület helyiségében Poštanska ulica (Karlovics-féle vendéglő.) Az adatokat az itteni rendőrség kéri. Ez utolsó jelentkezési határidő.

Kérje mindenütt az eredeti angol

SPARKLET

szi onüveggel készült szódavizet

TŐZSDE

Zürich, aug. 10. *(Zárlat.)* **Beograd** 9.1280, Páris 20.30, London 25.22, Newyork 519.475, Brüsszel 72.25, Milánó 27.17, Amszterdam 208.40, Berlin 123.75, Bécs 73.29, Szófia 3.75, Prága 15.b925, Varsó 58.20, Budapest 90.56, Bukarest 3.16.

Noviszadi terménytőzsde, aug. 10. Buza bácskai uj 79—80 kilós 240—242.50, felsőbácskai uj 242.50—245, bácskai Tiszavidék 245—247.50, bánáti uj 232.50—235, szerémi uj 235—237.50. Árpa bácskai, szerémi és bánáti uj, 64 kilós 225—230. Tengeri bácskai, bánáti és szerémi 300—302.50. Liszt 0gg 370—380, 2-es 350—360, 5-ös 330—340, 6-os 295—305, 7-es 255—265, 8-as 185—195. Korpa bácskai, szerémi uj jutazsákokban 177.50—180, bánáti jutazsákokban 175—177.50. Irányzat: változatlan. Forgalom: 102 vagon.

Szentai gabonaárak, aug. 10. A pénteki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 245 dinár, duplikát kaszával 250, tengeri morzsolt 300, takarmányárpa 180—190, sörárpa 220—230, zab 170, rozs 200—210, bab 340—350, heremag 1900, burgonya 220—240, őrlemények: 0-ás liszt gg 420, 0g 420, 2-es főzőliszt 400, 5-ös kenyérliszt 365, 7-es 265, 8-as 210, korpa 190, konkolydara 210 dinár. Irányzat: változatlan, kinálat, kereslet: csekély.

Budapesti értéktőzsde, aug. 10. Magyar Hitel 84.8, Osztrák Hitel 45.1, Kereskedelmi Bank 119.75, Magyar Cukor 180, Georgia 16, Rimamurányi 108, Salgó 70.6, Kőszén 834, Bródi Vagon 37.2, Becsini Cement 233, Nasici 182, Ganz Danubius 163.5, Ganz Villamos 138.5, Athenaeum 37, Nova 52.2, Levante 21.5, Pesti Hazai 215. Irányzat: barátságos.

Budapesti gabonatőzsde, aug. 10. A gabonatőzsdén a liverpooli nagy áresés ellenére az irányzat szilárd. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza októberre 28.14—28.30, zárlat 28.20—28.22, márciusra 30.42—30.60, zárlat 30.48—30.50, májusra 31.14—31.30, zárlat 31.24—31.26, rozs októberre 26.12—26.30, zárlat 26.18—26.20, márciusra 28.06—28.20, zárlat 28.14—28.16, tengeri májusra 27.60—27.80, zárlat 27.74—27.76. A készárupiacon: Buza 27.20—28.15, rozs 24.80—25.10, árpa 26.75—27.50, sörárpa 28—32, repce 43.50—44.50, tengeri 31.75—32.75, zab 26.25—26.75.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 142 (—4), Apatin 212 (—4), Bogojevó 223 (—7), Palánka 164 (—1), Noviszad 148 (—2), Zemun 56 (0), Pancsevó 35 (+1), Szmederevó 148 (4), Orsava (—.) Dráva: Oszijek 134 (+4.) Száva: Mitrovica 64 (0), Beograd 8 (+2.) Tisza: Becsej 73 (+2), Titel 112 (—2.)

SPORT

A II. osztály döntő mérkőzése

Villanytelep—Sztaribecseji Soko

Vasárnap délután a SzAND-pályán játszák a II. osztályu bajnokság utolsó mérkőzését a »Tiszai kerület« első helyezettje, a Sztaribecseji Soko és a szuboticai II. osztály első helyezettje, a Villanytelepi SC között.

A Sztaribecseji Szoko kétségtelenül a II. osztály legjobb csapata, amely eddig már nagyszerü eredményeket ért el. Játszott a Bácskával és a vrbászi Dulcissal 1:1-re, az SzMTC 5:2-re verte, a Kulai SC-t két év előtt 6:0-ra győzte le, mig a SzAND ellen 2:3 eredményt ért el. Az uj bajnoki beosztás következtében mindkét csapat bekerül az első osztályba és igy a vasárnapi mérkőzés a két uj első osztályu csapat bemutatkozása lesz.

A mecs délután 5 órakor kezdődik és előtte fél négy órakor Napredak—SzAND ifjusági, két órakor pedig Villanytelepi ifjuság—SzMTC ifjuság mérkőznek a Hecht Mihály serlegért.

Augusztus 15-ikén tartják meg a szombori lóversenyt. A szuboticai lovaregylet vezetősége közli, hogy a szombori lóversenyt augusztus 12-ike helyett 15-én Nagyboldogasszony napján fogják megtartani. A verseny délután fél négykor kezdődik.

KÖZGAZDASÁG

A szuboticai füszerkereskedők közgyülése. A szuboticai kereskedők egyesületének füszerkereskedő szakosztálya augusztus 11-ikén, szombaton este 8 órakor a Lloyd helyiségében közgyülést tart. A közgyülés tárgysorozata a következő: 1. Elnökség (1 elnök és 2 alelnök választása.) 2. Választmány megválasztása. 3. Titkár megválasztása. 4. Inditványok. — A közgyülés nagyfontosságu, mert a szakcsoport tagjai tiltakozni akarnak az ellen, hogy egyesek a Lloydtól független füszerkereskedői egyesületet akarnak létesiteni és ezzel a füszeresek egységét megbontanák.

A noviszadi komlókongresszus. Noviszadról jelentik: A vajdasági komlótermelőszövetség mindent elkövet, hogy a Noviszadra egybehivott középeurópai komlókongresszus mennél impozánsabb lefolyásu legyen. A kongresszus augusztus 15-ikén szerdán délelőtt 10 órakor nyilik meg a városháza nagy közgyülési disztermében és azon Közép-Európa minden jelentősebb szervezete képviselve lesz. Az egyes államok képviselői be fognak számolni országaik komlótermésének helyzetéről és ezeknek a jelentéseknek alapján készül majd el a középeurópai hivatalos komlótermelési jelentés, mely a terméskilátásokat fogja számszerüleg ismertetni. Az előkészitő bizottság Gerich Istvánnal és Matics Miloráddal az élén, fáradhatatlanul müködik. A multévi kongresszust Saazban, a csehszlovák komlótermelés központjában tartották meg.

A noviszadi főzelék- és komlókiállitás. Noviszadról jelentik: Szeptember 15-ike és 25-ike közt nyilik meg az első noviszadi főzelék- és komlókiállitás. Ezügyben csütörtökön a vajdasági komlótermelők szövetségének helyiségeiben értekezlet volt, amelyen Orlics Milán, a bácskai tartomány gazdasági előadója, Jerikula Bogdán, a bácskai tartomány gazdasági előadója, Obradovics Péter, a noviszadi mezőgazdasági járási előadó, Popovics-Petzy Pál nagybirtokos, a noviszadi terménytőzsde képviseletében, Steinmetz János, az Agrária mezőgazdasági szövetkezet képviseletében és Matics Milorád, a vajdasági komlótermelő szövetség igazgatója, vettek részt. Elnökké Matics Milorád igazgatót választották meg. Hétfőn ujabb értekezlet lesz a kiállitás tárgyában.

A zagrebi kereskedelmi kamara a vasuti dijszabás felemelése ellen. Mint már jelentettük, a közlekedésügyi minisztérium a vasuti dijszabás felemelését tervezi és az uj tarifák legkésőbben november elsején életbe lépnek. A tervezett dijszabásemeléssel szemben a hazai kamarák közül a zagrebi kereskedelmi kamara lépett elsőnek akcióba. A kamara ülést hivott össze, amelyen ismertették a közlekedésügyi miniszter álláspontját. A tarifabizottság augusztus 20-ika körül Celjén ujabb ülésre ül össze és az A, B és C csoportokba tartozó áruk dijszabását kivánja felemelni. A tervezet szerint az I. és II. osztályba tartozó gyorsárutarifákat nem emelik fel. A közlekedésügyi miniszter azzal indokolja álláspontját, hogy 1923-ban a legutóbbi fuvardijtétel megállapitáskor az A, B és C csoportba tartozó cikkek dijszabását aránytalanul mérsékelten emelték fel és pedig az A és C csoportot 30, a B csoportot csak 20 százalékkal, mig a gyorsáruként szállitott II. csoportbeli cikkek dijszabását 50, az I. csoportbeliek pedig 100 százalékkal emelték fel. Ezzel kapcsolatosan átcsoportositások is történtek. Dr. Karmanszki, a kamara tarifabizottsági delegátusa számolt be a minisztérium tervezetéről és szerinte a minisztérium a vasutak deficitjének csökkentését várja ettől. Hosszu vita fejlődött ki a jelentés kapcsán és a kamara arra a megállapitásra jutott, hogy a tarifaemelés nem felel meg a gazdasági körök kivánságainak és a tarifapolitika az oka az előállott deficitnek. Csak a közlekedés racionalizálása és reorganizálása tüntetné el a deficitet.

Szerbia háboruelőtti adósságainak ügye a hágai választott biróság előtt. Szerbia 1913-ban Franciaországtól a Karlsbadban kötött egyezmény alapján nagyobb kölcsönt kapott. Ennek visszafizetése körül a két állam között ellentétek merültek fel és ezek elintézésére a hágai választott biróságot hivták fel. Jugoszlávia az adósságot francia papirfrankokban kivánja visszafizetni, mig Franciaország aranyfrankokban kivánja a kölcsönt visszakapni. A hágai választott biróság szeptemberben dönt a vitás kérdésben.

Noviszadon 1.3 millió dinárért cserélt gazdát egy ház. Noviszadról jelentik: Stein Manóné, született Brumer Janka alibunári lakos 1.3 millió dinárért megvette Bader Miksa és társai Futaki-ucca 6. szám alatti házát.

KINTORNA

— Énekeljen valamit kérem!
— Nem... Tul nagy a társaság...
— De csak bátran! Ugyse fog senki idefigyelni!

*

Két festőmüvész beszélget a kávéház terraszán. Mindketten életmüvészek. Elegánsak, jól élnek és keveset dolgoznak. Mindamellett az egyik folyton arról beszél, milyen rengeteg a dolga. Nincs egy percnyi szabad ideje.

— És te? — kérdezi aztán, amint elfáradt a sok öndicséréstől. — Te mit csinálsz?

A másik, aki eddig szó nélkül hallgatta müvészkollégája beszámolóját, hosszan felsóhajtott:

— Bizony nehezen keresem meg én is a kenyeremet, — felelt nagy komolyan. — S tudod, mikor dolgozom a legtöbbet?

— Mikor?
— Ugy délfelé.
— Hogy-hogy?
— Ilyenkor még ágyban vagyok és szeretnék fölkelni...

*

Az ifju hősszerelmesről azt hirdette az ujság, hogy autogramokat osztogat. Egy délután kiszól az előszobába:

— Ki várakozik itt legrégebben?

Megszólal egy férfihang:

— *Én! A szabótól jöttem.*

ERŐS MÁTYÁS MESTERSÉGE

TAMÁS ISTVÁN regénye

30

Igaz ugyan, hogy Éva vezette az egész háztartását, főzött a kosztosaira, de az anyja nem igen méltányolta házkörüli munkálatait.

— Ezt minden nőnek elemi kötelessége érteni — szokta mondani.

Gyakorlati pályára akarta fogni, hogy pénzt keressen.

— Bábaasszony lesz — jelentette ki — gyerekek mindig jönnek a világra, nem kell majd neki éhenhalni.

A ház zajosan helyeselt, tréfás és komoly tanácsok hangzottak el és a szücs felesége, aki várandós volt kijelentette, hogy Évát fogja igénybe venni, ha a gyermek esedékes lesz. Éva velük mulatozott az esetlen mókákon, de azért a szivére vette a csufolódást és éjszakánként tele sirta a párnáját tengersós könnyeivel. Mátyás szánalommal vegyes iszonnyal nézte a pártában maradt menyasszonyt.

— Biztos fájt rá a foga néhány legénynek — gondolta — talán próbálkoztak is vele, vagy kitudja?... de Éva őszülő feje, mosolya, kopott és fáradt egérarca annyi bus szüzességet lehelt, hogy Mátyás elhesegette magától a tiszteletlen gondolatokat.

— Mi történne, ha megölelném? Ha udvarolni kezdenék és lábai elé borulva esküdöznék, hogy imádom?

— Lehet, hogy kirugna — jutott az eszébe — az ilyen vénkisasszonyok rém büszkék és rigolyásak.

De ha azzal fenyegetné meg, hogy elemészti magát?

— Ez biztos hatásos lenne! Aztán elnevette magát, felhörpintette a csésze tejét és nyakába kapta a lábait, hogy elne késsen a mühelyből.

*

Hogy rendszeresen bejárt a bábaképzőbe, Évi, egészen felélénkült, mint egy ember, akibe visszatér az élet, megujul a vérkeringése. Mesélt a szülő nőkről, akik citromot és mézet szopogatnak, kisbébéket emlegetett elragadtatással, hogy milyen kövérek, édesek, elragadók. Kedvet kapott az élethez és elhanyagolta az állatait. Felébredt benne az asszony és amikor indokolatlanul, szinte máról holnapra hizásnak indult, a rossznyelvü cselédek meggyanusitották. Néha vércsepp piroslott a harisnyáján.

— »Embervér!« — mondta szinte büszkén és csudálatosnak találta kései virágzását.

*

Ha néha betalált vacsorázni, a háziasszonya rászólt:

— Ne egyék annyit, mert majd bikával álmodik!

Ezen aztán jót mulattak és Mátyás vigan tovább falatozott.

Mátyás szobájában nem volt kályha, nyáron költözött be és a háziasszony megigérte, hogy télire okvetlenül beállit egy kis vaskályhát. Jött a tél, de a kályhának se hire, se hamva. A hideg ostorként vágott végig rajta. Ugy egyeztek meg, hogy a háziasszony nappal nyitva hagyja a konyha ajtót, a konyhában pompás meleg van és ezért a fütési müveletért napi egy koronát fizet Mátyás. A szobája igy állandóan ételbüzöktől illatozott. A konyhát ugyszólván alig szellőztették, nehogy elillanjon a hő és Mátyás az egész heti menü szagskáláját végigélvezte. Hétfőn spenótillattal melegitették, kedden kalarábészaggal, szerdán babfőzelék büzével és amikor néha odaégett a tej, kénytelen volt kinyitni az ablakot, mert az orrát csavarta a kellemetlen szag. A hét vége felé már összekeveredtek a különböző ételszagok és lehetetlen volt megkülönböztetni a marhapaprikás szagát a rántott halétól. Egész télen át ilyen ételbüzök tartották a lelket Mátyásban. Az álmait is megnehezitették, megmérgezték, vagy megédesitették. Micsoda képtelen dolgokat álmodott például a paradicsomos napokon. Állt a sarkon több mint egy óra hosszat és várt, várt, de csak nem jött Ágota. Borzasztó, neki már menni kell be a gyárba, már dudálnak és mégse látja. Verejték lepte el a homlokát és álmában felébredt. Megkönnyebbülten ült fel az ágyban, de mintha nem a saját ágyában feküdt volna, hanem valami szép, faragott sokpárnáju kereveten. És egyszer csak nyilt az ajtó és belépett rajta Ágota egy szál csipkés ingben, se szólt, se beszélt, csak odaült a kerevet szélére, a paplan csücskére és intett Mátyásnak, hogy menjen arrébb, csináljon neki is helyet maga mellett. Mátyásnak elállt a lélegzete.

— Maga kis őrült — suttogta égnekmeredő hajjal — ha ezt megtudja valaki! Minden percben betoppanhat a háziasszonyom, ez a vén sárkány! Azonnal távoznia kell!

Mindezt egy szuszra darálta lovagi pózban és közben gyorsan eligazitotta a gyürött takarót. De Ágota határozottan kijelentette, hogy marad, nem törődik a világ szájával, jöjjön aminek jönni kell, ő Mátyást szereti és ebben nem talál semmi szégyelni valót. Mátyás elérzékenyült, eszébe jutott, hogy milyen egyedül áll a világban és a mamájára gondolt, meg hogy ilyenkor ajándékot illene adni.

— Legyen szives tolja csak közelébb azt a széket — mondta a lánynak, mert restelt előtte kibujni az ágyból.

Ági az ágy mellé huzta a széket és Mátyás kotorászni kezdett a kabát zsebeiben.

— Drága kicsi lány — dadogta — én ilyen szépet nem is mertem volna kivánni magától, sokszor gondoltam rá, hogy is lenne, ha összekerülnénk és szerettem volna magát mellettem tudni, de ezt... ó ... hiszen maga megfázik igy egyszál ingben! — és ráboritotta a fogasról az asztalteritőt. A vallomás lázában ajándékokat akart adni neki. Kapkodott egyik zsebéből a másikba, még a nadrágzsebeit is átkutatta és mindent a lány ölébe szórt:

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

A „PHÖNIX“ Életbiztosító Társaság értesiti üzletfeleit, hogy

Halassy István

a társaságtól kilépett és igy semminemü pénzfelvételre nem jogositott. Nevezettnek teljesitett fizetésekért a társaság felelősséget nem vállal 8000

Iparosok!

Vasárnap, folyó hó 12.-én d. e. 10 órakor az ipartestületben

taggyülés.

Tárgy: Zárórarendelet

8009 **Elnökség**

Agrarna Zajednica kao Zadruga u Svetozar Miletiću.

Br. 47/28.

Oglas

Agrarnoj Zajednici u Svetozar Miletiću potrebno je 500 metara drva, suvih, prvoklasnih, bukovih cepanica. Zainteresovani nek se jave potpisanom radi pogodbe.

Iz kancelarije Agrarne Zajednice u Sv. Miletiću dne 7. avgusta 1928.

Sekretar: 8002 Predsednik:
Ž. Angjelić *Ž. Vidaković.*

Savez Agrarnih Zajednica u Novom Sadu

Objava javnog nadmetanja

Prema rešenju Ministarstva za Agrarnu Reformu održaće se 14 avgusta 1928. godine u 10 sati pre podne javno nadmetanje za izgradnju 36 kol. Kuća za slepe invanadmenanje za izgradnju 36 kol. kuća za slepe invalide. Interesenti mogu uslove javnog nadmetanja, planove i predračun videti kod potpisanog Saveza (Temerinska ulica br. 68.) svakog radnog dana od 9 do 12 pre podne. Javno nadmetanje obaviće se u prostorijama saveza.

Novi Sad, 7. avgusta 1928. 8000

Savez Agrarnih Zajednica

Urbarijalna Zajednica Martonoš.

Broj 29/1928.

Poziv

Na temelju rešenja odbora urbarijalne zajednice pozivaju se svi gradjani, koji su u svoje vreme prodavali ili kupovali zemlje, a pripadajuće pravo jaraša nisu preneli, da zaključeni ugovor, odnosno rešenje za prepis prava podnesu urbarijalnoj zajednici od *6. avgusta o. g. do 15. avgusta o. g.* (Opć. kuća vrata broj 14.) kako bi se pravo jaraša mogla preneti na novoga vlasnika. Posle ovoga roka molbe za prepis neće se uzeti u obzir, a dotični će izgubiti pravo.

Ugovori i odluke imaju se bezuslovno podneti Urbarijalnoj Zajednici.

U Martonošu, 5. avgusta 1928.

7929. **Predsedništvo.**

Felhivás

Az urbéri társulat választmányának hozott határozata alapján ezennel felhivatnak mindazok a polgárok, akik annak idején földet adtak el, illetve vettek, de az eladott földek után járó járási jutaléki jogot maguknak tartották vissza, a saját érdekükben az akkor kötött szerződést, illetve átirási végzést *1928 augusztus 6-tól augusztus 15-ig* hozzák be az urbéri társulathoz *a járási joguknak átirása végett* (községháza 14. sz. ajtó), mert akik ezen határidőn tul *később hozzák be,* azok figyelembe véve nem lesznek és ezáltal a *járási joguktól elesnek.*

A szerződések és átirási végzések *feltétlenül behozandók.*

Martonos, 1928. évi augusztus 5-én.

Elnökség.

A Szuboticai »Sz. Rókus« Temetkezési Egyesület *1928 augusztus 12-én,* határozatképtelenség esetén augusztus 19-én délelőtt 9 órakor a volt »Hungaria« helyiségében

rendkivüli közgyülést

tart, amelyre ugy a fizető mint a nyugalmazott tagok ezennel meghivatnak.

Tárgy: A jóváhagyott alapszabályok meghirdetése. Uj tisztikar és választmányi tagok választása.

Evetović Vince
elnök.

Figyelmeztetés: Az alapszabályok 23. §. értelmében a közgyülésen szavazás alkalmával a tagsági könyv felmutatandó. 7895

Prodaja saharina!

Uprava Državnih Monopola ima za prodaju preko 5500 kgrama saharina raznog stepena slatkoće.

Saharin će prodavati po sledećim uslovima:

1. Prodajna cena saharina je dolara 2.80 za 1 kgram slatkoće 550°, a prodaj. cena saharina manjeg stepena slatkoće je procentualno manja. Pored kupovne cene kupac je dužan platiti odnosnu carinu iz T. Br. 231. predloga zakona o opštoj carinskoj tarifi i monopolsku taksu po čl. 60. Zakona a Monopolu na umjetna sladila, kao i opštinsku trošarinu.

2. Kupac saharina mora se obavezati, da će kupljeni saharin preraditi i upakovati u paketiće u težini od 5, 10, 25, 50, 100, 250 i 500 grama neto tezine, s tim da svaka kutija ili paketić mora imati etiketu kupca sa tačnim naznačenjem: neto tezine, stepena slatkoće, odgovarajuće količine šećera i cene, koja ne sme biti veća od 5.— dinara po kilogramu i stepenu slatkoće.

Sem toga kutije ili paketići moraju biti žigosani vlažnim žigom Uprave Državnih Monopola ili nadležnog Oblasnog Monopolskog Inspektorata, snabdeveni potpisima jednog člana komisije, kao i kupca i obavijeni banderolom bez vrednosti za cigar-papir posebno i ukupno.

3. Dalje kupac se ima obavezati, da sav posao oko prerade, prepakivanja, žigosanja, a banderolisanja obavlja o njegovom trošku komisija, koju sačinjavaju: jedan hemičar i jedan komercijalni službenik Uprave Državnih Monopola, odnosno Oblasnog Monopolskog Inspektorata, kao i jedan organ Finansijske Kontrole u mestu radionice kupčeve. Rok prijave je mesec dana od dana prvog oglasa Službenim Novinama.

Ponude se imaju predavati Upravi Državnih Monopola — Odelenju Prodaje.

Bliža obaveštenja interesanti mogu dobiti u kancelariji Uprave Državnih Monopola — Odelenju Prodaje.

Iz Kancelarije Uprave Državnih Monopola M. Pr. Br. 24.443. 1928. godine u Beogradu. 7861

Saját autóval rendelkező, jól bevezetett

ügyes utazó

aki az egész országot bejárja, füszer- és gyarmatáru-kereskedőket látogat, jó proviziós

képviseleteket keres

Prima referenciákkal rendelkezik.

Fischl Hermann, Novisad, Mađarska 69

7999

Étterem-tulajdonosok és vendáglősök figyelmébe!

Állandóan frissen szedett, Németországból importált vetőmagból, az idén először utántermelt, elsőrendü „Julius gyöngye“

étkező burgonyát

mely kitünő izü és nem fő széjjel 50 kg.-os tételekben is **szállit**

Diener Nándor gazdasága Crvenkán

Eszközöljön próbarendelést!

7705

Uj Buick-Citroën automobilok

luxus taxiautók, legjobb kivitelben, legszebb színekben, továbbá használt jó autók, Oakland 5 üléses, Citroën-Fiat 3—4 ülésesek hosszu lejáratu részletfizetésre kaphatók

Kain Lajos, Citroën automobil képviselő
Subotica, Városháza épület

7432

ÓVÁS

Naptárárusitók figyelmébe

A naptárárusitókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfejelt naptárakat kinálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusitókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusitani. Az a naptárárusitó, aki a külföldön készült és belföldön megfejelt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyis épen elég kellemetlensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek ugy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak

1929-re

is idejében megjelennek s ezek árusitása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. **Vajdasági Magyar Naptár**
2. **Petőfi Naptár**
3. **Gazdák Naptára**
4. **Jézus Szent Szive Naptár**
5. **Szőllősgazdák Nagy Naptára**
6. **Kis Naptár**

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1.

Olcsóbbak, mint a többi naptárak.

2.

Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.

3.

Kiállitásuk csinos, tetszetős, müvészi.

4.

Szerkesztésük gondos.

5.

Minden naptár más-más szövegü.

6.

Igen sok és szép kép van benne.

7.

Tartalmuk élvezetes, tanulságos.

8.

A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidiáljuk az adatokat.

9.

Minden naptárhoz ingyen regénymellékelet van hozzáfüzve.

10.

A naptárrészben a római katholikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kivül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betükkel van feltüntetve.

Aki naptárárusitással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t.
Subotica

Porosz szén- és koksz- szükségletét fedezze már most. I-a aprított bükk- és vegyes fa, kemény hulladék a legjutányosabban kapható **J. Vujković i Drug** cégnél, Subotica. Tel. 669

Raktárnokot

keresünk, aki a vas- és fémszakmában teljes jártassággal bír, azonnali belépésre. Ajánlatokat az eddigi működés, referencia és fizetési igény megadásával kérünk

PRVA SRPSKA AEROPLAN-FABRIKA BEOGRAD, Vladetina ulica 13.

7145

GÉPTULAJDONOSOK ES IPARVÁLLALATOK

Ajánlom modern gépekkel felszerelt üzememet. Esztergálás, fogaskerekmaras. Tömegcikkgyártás, tört gépészek begyártása. — Minden másnap ótása.

Hamburger-Géppar és Vasöntöde

5373

Rayon-képviselőket

és üzletszerző tisztviselőket **keres** magas jutalék mellett, előkelő biztosító intézet Subotica, Bajmok, St. Moravica, N. Vrbas, St.-Bečej, Topola, Ada, Mol, Senta, St. Kanjiža, Horgoš és a ok környékére. Rövid próbaidő után fix fizetést adunk. Szakértelem nem szükséges, mert mindenkit betanítunk. Írásbeli ajánlatokat, megfelelő referenciákkal rendelkező, csakis jó megjelenésű, ismeretséggel biró urak küldjék „Radio Reklam" Subotica címére „Biztos jövő 559" jeligére 7913

Préselt kaszálószénát

minden mennyiségben

szállít a Privreda A.D.

Beograd, Hercegovačka br. 7

Telefon: 29—80 Távirat: Privreda Beograd

7667

A vajdasági magyar költészet java termését gyűjti egybe a most megjelent

KÉVE

Vajdasági költők antológiája 1928

Ambrus Balázs, Csuka Zoltán, Debreceni József, Fekete Lajos, Ferenczy György, Földi Ilonka, F. Galambos Margit, Gergely Boriska, Haraszti Sándor, Kovács Antal, Mikes Flóris, Somogyi Pál, Szenteleky Kornél és Tamás István

Ára 40 dinár

Megrendelhető a Bácsmegyei Napló könyvosztályánál Subotica, Zmaj Jovin trg 3

Havi részletre

vásárolhat egy komplett hálót, ebédlőt és mindennemű butort. Megnagyobbított üzemünkben a legmodernebb butorokat elsőrendűen készítjük. Forduljon hozzánk bizalommal, mielőtt butort vásárol!

Szenti és Virág műbutorgyár

Subotica, Sudarevićeva ul. 54—56. Tel. 383

3407

AUTÓK:

Austro-Daimler 4 üléses, 4 hengeres, csekély benzinfogyasztással, ujonnan fényezve

Ford személy-, félteher- és teherkocsik ujonnan fényezve, generál javitva

Az összes eredeti Ford és Fordson alkatrészek állandóan raktáron!

American-Auto Weigand & Co.

Subotica, Paje Kujundžićeva ulica 4 — Telefon 61

769

IX. Reichenbergi Vásár

1928 augusztus 18—24

Csehszlovákiai kiviteli cikkek elismerten legjobb beszerzési helye

ÁLTALÁNOS MINTAVÁSÁR

Jelentős textilvásár

Textilgép-vásár

Az SHS-beli vásárlátogatók a jugoszláv vasutakon a visszautazás alkalmával 50% Ausztriában 25%, Csehszlovákiában 33% menetdíjkedvezményben részesülnek

Bentazás csehszlovák vizum nélkül

Vásárigazolvány kapható:

Pallas-Reklam, Subotica

Paje Kujundžića u. 4 7705

Dagasztógép

pékkemence-ajtók, díppli, darálógép, tábori kemence és egy szárítókészülék

eladó

Adler Géza Novisad, Ustavska 36. Telefon 27-32

7 91

LÁDÁK

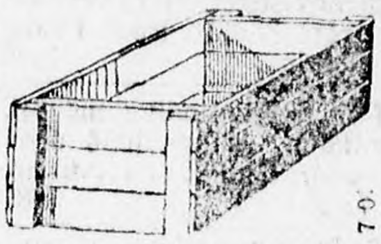

DOBOZOK

minden méretben

Arajánlatot ad:

SPITZER FAIPAR SUBOTICA, I, Badal éva ulica 5

Utazók és útutazók figyelmébe!

Keresse fel modernül berendezett penzionát, ahol napi 55·— dinárért étlap szerint ellátást és iszta szobát kap

Hotel Mayland

St.-Bečej, Vesnić-utca

Hirdetéseket

Sentán a Bácsmegyei Napló részére

Molnár Sz. Vince

könyvkereskedése vesz fel.

Trbovljei (Trifail)

portlandcement és építési mész

saját égetésű mész
oltott mész
kátránypapír
elszigetelő, parafás
Alabaster gipsz
kőpor
dunai homok
Retorta faszén
kovácsszén
tüzifa

Sipos Sándor

SUBOTICA, I., Sokolska 6. Telefon 868

Babot

ehéret vagy tarkát minden mennyiségben

veszünk

Ajánlatot kér

Fuchs I Drug Subotica

7 11

ZSAK és PONYVA

minden nagyságban és minőségben

legolcsóbban

szerezhető

„IMPEX-JUTA" D. D.

cégnél ZAGREB

Ilica 54. 7274

ABLAKÜVEGET

tükörüveget, csiszolt üveget, saját gyártmányut ajánl

Drag. Obradović, Beograd

Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica)

Telefon 31—93 4588

Filzmodelljeim megérkeztek

Szalmakalapok olcsó árban

Heiduska Mariska

Szubotica

Szakácsnő

egyedülálló, 30—40 évesig, aki elsőrendű háztartást tudna vezetni, vidékre uri házba

kerestetik

Ajánlatokat „563" jeligére a Rádio Reklam Jugoslavija Subotica postafiók 48 továbbit

7971

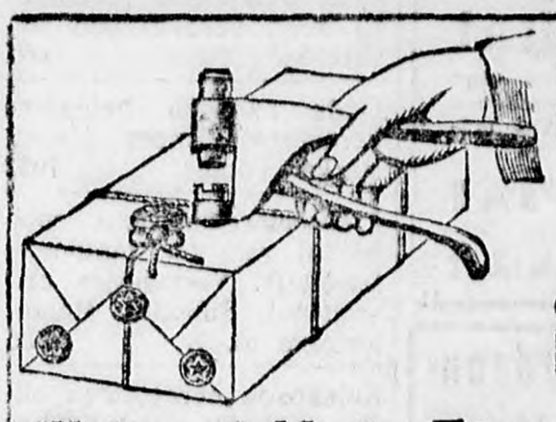

Malmok, gyárosok, kereskedők figyelmébe!

Zsákok, bálák, postacsomagok részére acélmemez plombák bármily kivánt dombornyomásu felirattal

Weitzenfeld és Társa cégnél

Subotica

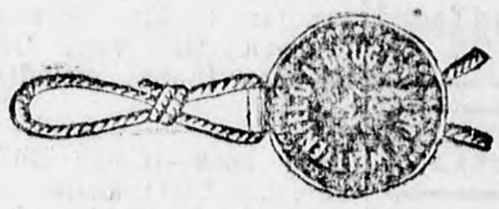

Uj Wells-könyvek

A püspök lelke

Regény nagyon kevés szerelemmel, a lelkiismeretről és vallásról és az életnek igazi bonyodalmairól. Ára 55 dinár.

Az uj Machiavelli

(Három kötet)

Az uj Machiavelli, melynek szerelmi bonyodalmai az iró lelki élményeivel és második házasságának történetével szoros kapcsolatban állnak, egy fiatal, törekvő politikus házasságának, szerelmének és pályafutása hirtelen összeroppanásának ragyogóan megirt története.

Ára 75 dinár, mindkét könyv kapható a Minerva r. t. könyvosztályában.

Mézet

prima, eredeti virágmézet nagy mennyiségben, azonnali készpénzfizetés mellett **veszünk**

Megmintázott ajánlatok a következő cimre küldendők:

A. STADELMANN, Import-Export St.-Gallen (Schweiz)

7910

6716

Podzastupstvo:

Ing. Adolf Pfenningberger, Sarajevo
Dušan Marinković, Mostar
Braća Manucci, Osijek
Ing. G. Tönnies, Ljubljana
August Bachinger, Novi Sad
Johann Schmidt, Vršac

LIFKA KERT-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

Rókaut

Sudermann hires regénye filmen a porosz-francia háboruból

Ezenkivül a nagy siker következtében prolongálva

Nászhajó

HARRY LIEDTKE,
MARIA PAUDLER BRUNO KASTNER

Modern és stilus **butorokat** továbbá e szakmába vágó összes munkákat készitenek az ujonnan átépitett műbutorgyárukban **SIPOS FIAI** Zentai ut 3. **Állandó raktár!** 7040

Ford- és Fordson-alkatrészek legnagyobb és legolcsóbb beszerzési forrása **Földvári Béla, Stari-Bečej** Kérjen árajánlatot! 4

HÁZASSÁG

Jómegjelenésű, érettségizett fiatalember vagyok. Van 400 hold földem, berendezett villám, unom a magányt és nősülni óhajtok. Jó családból származó hölgyek teljes cimü levelét »Korrekt« jeligére a kiadóba kérem. 7721

FOGLALKOZÁS

Szücssegédet, ügyes, szakképzett, nőtlen munkást keresek azonnali belépésre. Frank Lajos szücs és szőrmeáruháza, Velikibečkerek. 7988

Fiatal lakatossegédek állandó munkára felvétetnek. Németül tudók előnyben. Seidler, Subotica, Sudarevićeva ul. 21. 7989

Ügyvédjelölt, 24 éves, szerb, magyar, német nyelvtudással állást keres nagyobb vajdasági városban ügyvédi irodában szeptemberre. Szives megkeresést »Doktor« jeligére kér. 8012

Kifutófiut azonnali belépésre keresünk. Medjunarodni Novinski Zavod Subotica, Vojnovićeva ulica br. 7. 8015

Vendéglőm vezetésére ügyes asszonyt keresek 10.000 dinár óvadékkal. Lakást adok. Vén János Subotica, Jelašićeva ul. 3. 8017

Műkömunkában jártas segédeket felvesz Cementárugyár, Palicsi ut. 8018

Szántómotorkezelő azonnali belépésre állást keres traktorhoz vagy nagyobb szántógéphez. Kovácsmunkához is ért. Juhász Simon, Mali Idjoš (Bačka). 7997

Börkereskedősegéd, fiatalabb, szerb, magyar és német nyelvtudással augusztus 15-re kerestetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Podvinec Iván Novisad cimre küldendők. 7998

Ügynökök felvétetnek helyben és vidéken. Stern Adolf varrógépraktár, Subotica, Jelašićeva ul. 2. Ugyanitt Szücsvarrógépek kaphatók. 7794

A »Phönix« Életbiztositó Társaság suboticai fiókjánál óvadékkal rendelkező helyi pénzbeszedő felvétetik. 8007

Dada azonnali belépésre kerestetik. Singer József, Bačka Topola. 7952

4 középiskolát végzett, jobb házból való fiu, tanulónak felvétetik. Vasziljevics uriszabónál, Subotica Manojlovićeva ul. 7. 7935

Kubikosok kerestetnek akkordmunkára 150.000 m³-es csatorna ásására a Mačvában. Jelentkezések a munka szinhelyén, Čevrntiján (8 km. Sremska Mitrovicától) vagy Drenovacon (Šabac mellett). 7902

Havi 6000—10.000 dinárt kereshet bárki állami és más értékpapirok részletre való eladásával. Ajánlatok Kreditna Založna Banka, Beograd, Kn. Mihajlova 16. cimre küldendők. 7659

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért forditja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Bácskában, Bánátban jólbevezetett és a kefeszakmában ilyen minőségben már működött utazót keresünk. Ajánlatokat Rádió Reklám Jugoslávia, Subotica, postafiók 48. továbbit »560« szám alatt. 7915

Hölgyek, kis ügyességgel fényes keresethez juthatnak 4.000—5.000 dinár havonta) uj találmány bevezetésével és képviseletével. Érdeklődni lehet Novisad, Madjarska 5, kapumelletti ajtó, délelőtt 7968

Bádogossegédet felveszek, Szemlics Mihály Stanišić. 7814

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és számos kötőszavakat egyszerűen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Szőrmekabátját már most szerezze be vagy alakittassa át

Nagy összeget takarit meg

Legujabb párisi modelljeim megérkeztek!

Spitzer szőrmeáruház, Szubotica 7763

VÉTEL-ELADÁS

Kifogástalan állapotban levő használt cementcserépgép 500 darab alátétlemezzel eladó. Cementárugyár, Palicsi ut. 8019

Eladó Novisadon, a Darányi telepen önálló nyaraló cselédlakással. Bővebbet Novisad, prvi izvod 116. sz. 7978

Menyasszonyok figyelmébe! Ajánlja saját készitményü valódi lendamaszt, asztalabrosz, szalvéta, törülköző, ágynemü és vászon, valamint egyéb gyártmányait, melyek a müszövészethez tartoznak. Varga Flórián, Subotica, Trumbićeva ul. 3. 8003

Tüzifát, 12—15 vagont, óhajt beszerezni az Agrarna Zajednica Somborban. Irásbeli ajánlatok augusztus 15-ig küldendők be. 7983

Veszek libazsirt minden mennyiséget, negyven dinárért kilóját. Róth Fülöp, Subotica. 7946

Ház a Sand-pálya mögött, minden elfogadható áron eladó. Cim Tomićeva ul. 57. 7981

Korhec Rudics-uccai fióküzletében borjufej és láb tisztitva, 4 dinárért kilója, állandóan kapható. 7995

Tüzifaszükségletét mielőtt vagontételben beszerezné, kérjen ajánlatot Ács Andortól Subotica. Telefon 2—82. 8020

Füszerüzletet vagy vegyesüzletet, kisebb raktárral vennék, városban vagy községben, esetleg jó helyen üres üzlethelyiséget bérelnék lakással. Ajánlatokat »Forgalmas« jeligére a kiadóba kérek. 8008

Perzsabunda, hosszu, elegáns, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 7934

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap

Ujdonság! Filmbemutató!

Kettős müsor!

HOTEL VIKTORIA

A főherceg mint előlánco:

Filmjáték a főuri körökből. — Főszereplők: ANNY ANDRA, BRUNO KASTNER

ZORO-HURU mint halászok

A két vidám cimbora kalandjai a tengeren, a szárazon és a levegőben

Előadások kezdete hétköznap 6 és este 9 órakor, vasárnap és ünnepnap délután 4, 6 és este 9 órakor

Üres ládák, kaktusz és egy gyermekágy, rézdiszitéssel eladó. Vukovićeva ul. 10. 8001

Jugović-féle Salvator sajtojtó, amely öt perc alatt édes turót ad, 6 dinár, vaj- és sajtfesték 5 dinár, vajkészitőpor 5 dinár. — Viszontelárusitók kerestetnek. Szétküldi Jugović gyógyszertár, Novisad. Kérjen mintát és csatoljon a levélhez 10 dinárt. 7277

Irógép vétel, eladás és javitás ügyekben forduljon Gémesi Lajos egyedüli irógép specialistához Subotica, Paja Dobanovačka ulica 8. 7519

Irógép, keveset használt, modern, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 7927

Temetkezési vállalat két kocsival eladó. Cim a kiadóban. 7839

Üzleti állványokat, pultokat, mérlegeket stb. megvételre keres Abraham Lipót, Sombor. 7948

Használt iróasztal és varrógép eladó. Harambašićeva ul. 3. 7897

Eladó három használt gyalupad szerszámmal együtt. Kalapis János Bačkopetrovoselo. 7969

Eladó egy teljesen uj komplett hálószobaberendezés. Cim a kiadóban. 7973

Gyógyszertár, jóforgalmu Bánát nagyobb községében eladó. — Leveleket »Pharmaccia jeligére kérek a kiadóba. 7964

KÜLÖNFÉLE

Virágai gyönyörűen fejlődnek és pompásan virulnak ha **Kanipos** növénytápsóval neveli őket. Ára 12.50 és 42.- Din.

Szorgalmasan **TOJÓK** aprószárnyasok nevelésére, hizlalásra és baromfibetegségek ellen utolérhetetlen a **KOKO** baromfipor Ára 10.-, 40.- és 115.- Din.

Szétküldése előre fizetés ellenében Pharmaldorat Z. Schumacher Sremska

Orvosi rendelő, amely 2 esetleg 3 szobából áll, butorozva és müszerekkel együtt 1928. október 1-re kiadó. Bővebb felvilágositás özv. dr. Pollák Lajosnénál, Lelbach-palota. 8011

Háromszobás urilakás mellékhelyiségekkel posta közelében azonnal kiadó. Érdeklődni Földes ruhaüzletben. 8016

Két keresztény alsóközépiskolás fiu Suboticán teljes ellátásra mérnöki családba felvétetik. A családban iskolapajtásuk lesz és magyar, horvát és német nyelven konzerválhatnak. Cim a kiadóhivatalban. 7979

Ingyen kap 1 próbadoboz eredeti Daruváry krémet, ha portóra beküld bélyegben 2 dinárt. A Daruváry krém ezideig a legjobban bevált szer arctisztátalanságok, szeplők, májfoltok ellen. Kapható szaküzletekben. — Készíti Blum gyógyszertár, Subotica, főpostával szemben. 5190

Katonai felmentést, szolgálati idő megröviditést, rangbeosztást és minden egyéb kijárást sikerrel elintézek. Irodám elsőrendü katonai szakértőket, magasrangu nyugdijas tiszteket alkalmaz és jogos esetekben az eredményért szavatolok. »Budućnost« Beograd, Vasina 8. Telefon 46—74. 7606

Disznók megbetegedését megelőzi, betegeket gyógyitja a Gorkol, S. H. S. államban egyedül kapható literes üvegenként 60 dinárért Szabó Ervin gyógyszerésznél Subotica, Černovićeva ul. 19. Utánvéttel is megrendelhető. 7677

Kétszobás irodahelyiség a város központjában uccai bejárattal, lakásnak is alkalmas, üresen kiadó. Cim Aleksandrova ul. 9. Házmesternél. 7962

Föld kiadó. 93 lánc tanyákkal, Csikérián. Cim a kiadóban. 7870

Butorozott szoba egyszerübb család vagy diákok részére kiadó. VI., Kvaternikova ul. 13. 7810

A boldogulás és a siker legegyszerű b receptje: *megvenni, olvasni, követni a Technika Világát!*

Mindenki könnyen megérti Mindenki gyönyörködik benne Mindenki hasznát veszi

A TECHNIKA VILÁGA

a könyvek könyve, mert benne van:

a fizika, az elektromosság, a világitás, a motorok, a gőzgépek, a vasutak, a gőzhajók, a rotor-hajók, az automobilok, a léghajók, a repülőgépek, a távirás, a távbeszélés, a rádió, a távolbalátás, a hídépités, a csatornázás, a gázgyártás, a hűtőipar, a vegyészeti ipar, a gyógyszervegyészet, a festékgyártás, a műselyemgyártás, a cellulózeipar, a szemétfeldolgozás, a bányászat, az épitészet, a vasbeton, a faipar, a textilipar, a papiripar, a nyomdászat, a litográfia, a könyvkötészet, a fényképezés, a filmtechnika, az iró- és számológépek, a mezőgazdasági ipar, a gazdasági gépek, a modern ipar, tehát benne van a technika minden ujitása, teljes ismerettára

A TECHNIKA VILÁGA

minden sorát, ezer meg ezer csodálatos fogalmát mindenki könnyen megérti, mert a gyakorlati élet legkitünőbb oktatómesterei irták.

Útravaló az egész életre **A nagy emberi sikerek hatalmas könyve**

Nagy lexikon-alak, finom papir, művészi félbőrkötés, elsőrangu kiállitás, 866 oldal, 738 kép, 42, részben szines műmelléklet. **A teljes mű ára 480 dinár.**

Havi részletfizetésre szállitja a MINERVA R. T. könyvosztálya Suboticán

Itt levágandó

T. Minerva štamparija d. d., Subotica

A Bácsmegyei Naplóban megjelent hirdetésre hivatkozva, kérem a TECHNIKA VILAGA cimü müre vonatkozó fizetési feltételek közlését.

(Olvasható aláirás) (Pontos cim)

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Szubotica